

Kauhajoen puukerrostalorakentamisen tutkimus Tampereen yliopiston TAKO- ja JOTAR-hankkeissa 2021-2023



Sisällys

Johdanto: Kauhajoen puukerrostalorakentamisen tutkimus TAKO- ja JOTAR-hankkeissa

Asevelitie ja Sanssin kulttuurikeskusken tontti
Alueanalyysi
Asevelitien puukerrostalot

Puistotie 38
Pistetalovaihtoehto
Puistotien suuntainen vaihtoehto A
Puistotien suuntainen vaihtoehto B

Topeka 39
Alueanalyysi
Topekan puukerrostalo



ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia



Tampereen yliopisto
Tampere University

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020



Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto





Johdanto: Kauhajoen puukerrostalorakentamisen tutkimus TAKO- ja JOTAR-hankkeissa

TAKO (Työ ja asuminen korona-arjessa) ja JOTAR (Joustavan ja terveellisen asumisen rakentajat) ovat Tampereen yliopiston arkkitehtuurin yksikön Seinäjoen kaupunkilaboratorion selvityshankkeita. Niissä kehitetään demosuunnitelmia, pilotointeja ja toteutettavia kohteita joustavasta ja terveellisestä asumisesta. Hankkeet tehdään yhteistyössä Seinäjoen ammattikorkeakoulun ja eteläpohjalaisten yritysten sekä julkisten organisaatioiden kanssa.

TAKO-hankkeen tavoitteena on laatia asumismalleja, jotka vastaavat pandemiatilanteen haasteisiin: etätyöhön, lähikontaktien rajoittamiseen, terveysturvallisuuteen ja hoiva- ja hyvinvointipalveluihin. Ei ole kuitenkaan kestävää rakentaa erikoistuneita rakennuksia tai asuinalueita vain muuttuvaa nykyhetkeä varten, joten hanke tavoittelee ratkaisuja pitkäkäiseen, monikäyttöiseen ja muunneltavaan asumiseen. Asuntosuunnittelun teoriaosaaamiseen pohjautuen on tunnustettu tämän mahdollistavia reunaehtoja, jotka liittyvät tilojen mitoittamiseen, porraskäytäväratkaisuihin, runkosyvyyteen ja ilmansuuntiin.

JOTAR-hankkeessa uusi tieto tuodaan sovellettuna suoraan toimijoille. Hanke koostuu yritysten ja organisaatioiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä, jossa pyritään liiketoimintamallien sekä tuotteiden, teknologioiden ja palveluiden kehittämiseen. Tavoitteena on myös vähähiilisyyden ja kiertotalouden edistäminen. Hankkeessa keskitytään puurakentamiseen sen pienemmän hiilijalanjäljen ja suuremman hiilikädenjäljen vuoksi. Puurakenteiden kiertotalousominaisuudet ovat erinomaiset, vaikka niiden soveltaminen nykyrakentamisessa on vielä vähäistä. Lisäksi uudet tutkimukset kertovat puun myönteisistä psykofyysisistä terveysvaikutuksista.

Kauhajoella hankkeessa on tutkittu puukerrostalojen soveltumista kaupungin keskustaan. Esimerkkilotat ovat Sanssin kulttuurikeskuksen piha Asevelitiellä, Puistotie 38 sekä Toopeka 39. Kolmen puukerrostalon demosuunnitelmat havainnollistavat hankkeen tavoitteiden toteutuskeinoja konkreettisessa ympäristössä, jossa on paineita uudisrakentamiselle. Painopisteet ovat pohjasuunnittelussa sekä rakennusten asettumisessa tonteilleen suhteessa muuhun rakennuskantaan, maastoon ja liikennejärjestelyihin.

Työryhmä

Ari Hynynen, professori - ari.hynynen@tuni.fi

Virpi Palomäki, projektipäällikkö - virpi.palomaki@tuni.fi

Eero Okkonen, tutkija, arkkitehti (TAKO) - eero.okkonen@tuni.fi

Anssi Kärki, tutkija, arkkitehti (JOTAR) - anssi.karki@tuni.fi

TAKO- ja JOTAR-hankkeita rahoittavat Etelä-Pohjanmaan liitto Euroopan aluekehitysrahastosta, Seinäjoen kaupunki ja Seinäjoen yliopistokeskus. JOTAR-hanke rahoitetaan REACT-EU-välineen määrärahoista osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.



Kauhajoen Sanssiin kulttuurikeskuksen ympäristön puukerrostalot TAKO-hankkeen demokohteena

Tampereen yliopisto - Seinäjoen kaupunkilaboratorio - arkkitehti Eero Okkonen



ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia



SeAMK
SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Vipuvoimaa

EU:lta
2014–2020



Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto



Suunnitelman tarkoituksena on tarjota Kauhajoen kaupungille ja paikallisille rakennusyrityksille apua laadukkaiden puukerrostalohankkeiden edistämiseksi. Visuaalisointikuvissa hahmotuu, miten kerrostalojen rakentaminen Asevelitien eteläpuolelle sekä Eduskunnankadun ja Puistokadun kulmaan muuttaa alueen tunnelmaa. Sanssiin kulttuurikeskuksen ympäristöä on suunnitelmassa kehitetty eteenpäin hahmottelemalla piha-alueita eri käyttötarkoituksiin ja rajaamalla näkymiä sekä syntyvää kaupunkitilaa puustolla. Suunnitelma perustuu alueen puukerrostalorakentamisen mahdollistavan asemakaavan hahmotelmiin.

Suunnitelmien toinen taso on puukerrostalojen arkkitehtuurisuunnitelmat. Tämä esitys keskittyy Asevelitien taloihin. Suunnittelun lähtökohtana on korkeintaan 1 200 kerrosneliömetrin tilamoduulirakenteinen puukerrostalo. Tämän kokoisen asuinrakennuksen saa pelastuslain mukaan rakentaa ilman väestönsuojaa. Rakennuksen koostuvat tehtaassa rakennettavista puurunkoisista tilayksiköistä, jotka rahdataan rakennuspaikalle ja kasataan kerrostaloiksi. Korkean esivalmistusasteen vuoksi suurin osa rakennustyöstä voidaan tehdä sääsuojattuna vakaisissa olosuhteissa.

TAKO-hankkeen tavoitteiden mukaisesti suunnitelma pyrkii edistämään asuntorakentamista, joka on kestävä ja joustava niin normaaliolosuhteissa kuin koronapandemian tapaisessa poikkeustilassakin. Jousto ilmenee myös asuntosuunnitteluna, joka sopeutuu asukkaiden iän tuomiin elämäntavan muutoksiin. Tilavia, neliömäisiä huoneita voidaan käyttää ja kalustaa monella eri tavalla. Ne mahdollistavat tarvittaessa apuvälineiden ja erityistarpeisiin suunniteltujen kalusteiden käytön. Puurakenne helpottaa oviaukotusta muuttamalla asuntojen mukauttamisen.

Alueen nykyinen ilme

Kulttuurikeskus koostuu vanhasta hirsirakenteisesta kansakoulusta sekä hieman suuremmasta modernistisesta ja rapatusta koulurakennuksesta. Massat ovat aumakattoisia ja 2-kerroksisia. Pääsisäänkäynti on massojen välissä olevassa liitososassa ja muodostaa Eduskunnankadun aksiaalisen päätteen. Uudemman osan edessä on sorakenttä, jossa on väliaikainen hammashoitola-parakki. Sen suuri, valkoinen massa on huomattava maamerkki. Vanhempi puuosa jää osittain tontilla kasvavien mäntyjen sekä aidatun, 2-kerroksisen puisen asuinrakennuksen taakse. Julkisivu näkyy selkeimmin koillisesta. Tontin luoteisosassa männikön kupeessa on pieni puinen harjakattoinen huoltorakennus.

Rakennusten länsi- eli takapuolella on noin 20 paikan parkkialue, joka on rakennettu osittain

puretun länsisiiven paikalle. Siivestä on pohjoispuolella jäljellä kolme ikkuna-akselia ja katettu sisäänkäynti. Kansakoulu on Prännärintieltä tulevan ajoväylän pääte. Takajulkisivut eivät ole symmetrisiä, mutta niiden detaljointi on samalaista kuin etupuolella. Tontin länsilaidalla on paksuimmillaan noin 35 metrin vyöhyke harvaa mutta korkeaa männikköä. Männikkö jatkuu Prännärintien toisella puolella asuinkerrostalojen edustalla. Puuston edustalla on nurmikkokaistale. Eteläpuolen puusto on matalampaa ja tiheimpää, vanhan osan edessä on komeita, vanhoja honkia. Maa on yleisesti karua, kituliasta nurmea kasvavaa soraa, ajoteillä asfalttia ja niiden läheisyydessä uudehkoa kivetystä. Etupuolen asfaltti halkeilee, takapuolen parkkialue on lähes uusi. Uudemman siiven edessä kasvaa kaksi pihlajaa. Tontin maa nousee loivasti etelään noin kaksi metriä.

Tonttia rajaa Asevelitien puolelta n. 2 metriä korkea karu rauta-aita. Aita loppuu männikön alkuun. Sen ja tien välissä on kevyen liikenteen väylä ja harvakseltaan koivuja. Myös hammashoitola parkkipaikkoiheen on aidattu muusta alueesta. Parkkialueelle on kulut Eduskunnankadulta ja Asevelitieltä. Hoitolaparakin edessä on joutomaalla betoniperustuksia ja niiden edessä aidan takana liikerakennuksen parkkialue. Liikerakennus on melko laaja, 1-kerroksinen kokonaisuus, jossa on kolmijakoinen, matala harjakatto. Pintamateriaaleina on lasia ja punatiiltä, räystäät ja ikkunapuitteet ovat valkoiset ja katteena on musta huopakatto.

Koulun vanhan osan edessä on matalalla aidalla rajattu leikkipuisto, joka vaikeuttaa kulttuurikeskuksen rakennusmassan kiertämistä eteläpuolelta.





Alueen kaupunkikuvallinen arvo

Alueen kaupunkikuvassa oli samoja vahvuuksia ja heikkouksia kuin Kauhajoen keskustassa yleensä: Rakennettu ympäristö on ajallisesti hyvin kerrostunutta, ja arkkitehtuuri on laadukasta. Koulun eduskuntakäytön takia sillä on merkittävä kulttuurihistoriallinen arvo. Sekä uuden että vanhan osan sisätilat ovat hienoja ja korkealaatuisia, ja julkisivut ovat suurimmaksi osaksi hyvässä kunnossa. Eduskuntamuseo näyttelyineen on ainutlaatuinen. Se muodostaa mahdollistaa muiden toimintojen kanssa potentiaalin kulttuurikeskukseen, josta seutukaupunki voi olla ylpeä.

Toisaalta rakennuskanta on hyvin harvaa, eikä rajattujen kaupunkitilojen urbaania tunnelmaa synny. Kulttuurikeskuksen moniosainen rakennus muodostaa aksiaalisen päätteen eduskunnankadulle ja muutenkin

tärkeän arkkitehtonisen kokonaisuuden, mutta tällä hetkellä sen suhde kaupunkikuvaan laajemmin on epämääräinen: sen edessä on konttiparakki ja jopa käytämättä jääneitä perustuksia, ja entinen urheilukenttä kasvaa käytön puutteessa nurmea. Vierailijan voi olla vaikea hahmottaa kulttuurikeskuksen toimintoja, eikä alue ole tällaisenaan erityisen kutsuva.

Yhteydet ja saapuminen

Tontin uudistaminen on aloitettu takaosan parkkipaikasta, joka on rakennettu laadukkaasti niin, että vanha kansakouluosa muodostuu monumentaaliseksi ajoväylän päätteeksi. Keskustan kannalta tämä suunta on kuitenkin vierailijoille toissijainen, ja vaatii kiertämisen asuinalueiden vieritse. Keskuksen pääasiallinen pysäköinti kannattaa silti hoitaa tätä kautta.

Suurileisistä (ja hyvin perustellusta) nimestään ja päätepiesteestään huolimatta Eduskunnankatu vaikuttaa enemmän pihatieltä tai huoltoreitiltä: yleensäkin reittiä on vaikea hahmottaa kaduksi, mikäli siinä ei ole lainkaan jalkakäytävää. Asfaltoitu ajoväylä rajautuu villintyneisiin tontteihin vasemmalla ja liiketilojen sivuseiniin oikealla. Pinta on kuoppainen, eikä reunakivetystä ole. Takaosan parkkipaikan kaltainen panostus olisi tarpeen myös Eduskunnankadulla. Samalla tulisi arvioida, mikä on sen autoliikenteen merkitys. Eduskunnankadulta on kulku puisen asuinrakennuksen ja suunnitellut puukerrostalon tonteille, mutta onko siitä myös asiakaskulku kulttuurikeskukselle, ja jos on, niin kuinka paljon parkkitilaa etupuolelle varataan? Onko tämä kulku henkilöautoille vierailijoille käytössä vain silloin, kun paikalla järjestetään tapahtumia ja vierailijoita odotetaan erityisen paljon?





Tontit ja maankäyttö

Konteista koostuva hammashoitola on väliaikainen rakennus. Kaupungin omistaman tontin pohjoisreuna Asevelitien varrella leikataan kerrostalotonteiksi, ja näiden sekä liikerakennuksen tontin väliin tehdään viheralue. Hammashoitolan alue on viheralue jo 1995, mutta tämä ei ole päässyt toteutumaan. Ennen hoitolaa paikalla oli koulun sorainen urheilukenttä. Kulttuurikeskuksen piha-alueen tarve on erilainen kuin koulun, ja piha-alue riittää hyvin sen toimintojen järjestämiseen, vaikka pohjoisosa leikataankin asuinkäyttöön. Pienempi ja rajatumpi alue sopii paremmin kulttuurikeskuksen ympäristöksi kuin nykyinen sorainen lakeus.

Kerrostalon tonttien syvyys on 36 metriä, ja talojen eteläseinät ovat n. 15 metrin päässä tontin etelärajasta. Etäisyys koulunrakennuksen pohjoisseinästä kerrostalon eteläseinään on noin 30 metriä, josta puolet on kulttuurikeskuksen ja puolet kerrostalon tontilla. Asuntojen parkkialueet tulevat 6 metrin päähän tontin eteläreunasta. Tonttien sisäreunojen pensasistutuksilla luodaan pehmeä raja kulttuurikeskuksen ja kerrostalojen välille. Rajaa voidaan myös harkiten maisemoida kylmillä piharakennuksilla ja katoksilla.

Monipuolinen piha kulttuurikeskuksen jatkeena

Suunnitelmassa kulttuurikeskuksen uudemman puolen eteen muodostuu noin 50 m x 35 m aukio, jonka edessä on 28 m x 43 m viheralue. Viheralue jatkuu Asevelitiele, mikä helpottaa kevyen liikenteen kiertoa. Piha- ja viheralueen luonne-eron selkeyttäminen on oleellista kulttuurikeskuksen pihan jäsentelemiseksi. Suunnitelmassa viheralue on selkeämmin kaupunkipuisto, jossa on määritellyt reitit ja jonka istutuksiin on panostettu. Viheralueen kasvillisuuden lajikirjoon tulee panostaa, ja suunnitelmassa siinä on kulkureittien halkoma pieni luonnonniitty. Viheralueen itäpäähän liikerakennuksen parkkipaikan edustalle istutetaan puita, jotta näkymä kulttuurikeskukselta saadaan pehmeämmäksi.

Kesäaikana niittyistutusalueet eivät olisi läpikuljettavia, joten reittiverkoston tulee olla tarpeeksi toimiva; muuten ihmiset tekevät oikopolkuja. Suunnitelmassa reitit yhdistävät kulttuurikeskuksen pihan, liikerakennuksen parkkipaikan, Eduskunnankadun ja Asevelitien. Niittykasvillisuus on tyypillistä nurmikkopuistoa monipuolisempaa ja tukee kaupunkiluonnon monipuolisempaa. Se on myös helpompi ja halvempi hoitaa, sillä luonto huolehtii omastaan – viikoittaisen ruohonleikkuun kor-

vaa kerran kesässä tehtävä niitto. Kaupunkiniitty on ekosysteemipalvelu, joka mahdollistaa luonnon esteettisten ja aistillisten arvojen kokemisen.

Toisaalta kulttuurikeskuksen pihalle kannattaa varata alue, jota voidaan käyttää erilaisiin tapahtumiin. Maanpinnan tulisi kestää vaihtelevia käyttäjiä; suuria ihmismääriä, telttoja, pöytäryhmiä ja urheilutapahtumia. Suunnitelmassa tällainen alue on kulttuurikeskuksen uuden osan ja niittypuiston välissä, ja toimintoja voi jatkaa syrjäisemmälle takapihalle. Materiaalina voi olla tavanomainen nurmi tai esimerkiksi reikäkivetyk. Suunniteltu käyttö tulee ottaa huomioon maisemoinnin suunnittelussa. Mikäli tällaiselle alueelle ei ole käyttöä, voin myös kulttuurikeskuksen tontin alueelle harkita niittyä, sillä se on käyttämätöntä nurmialuetta monimuotoisempi, helppohoitoisempi ja kauniimpi.







Asevelitien puukerrostalot

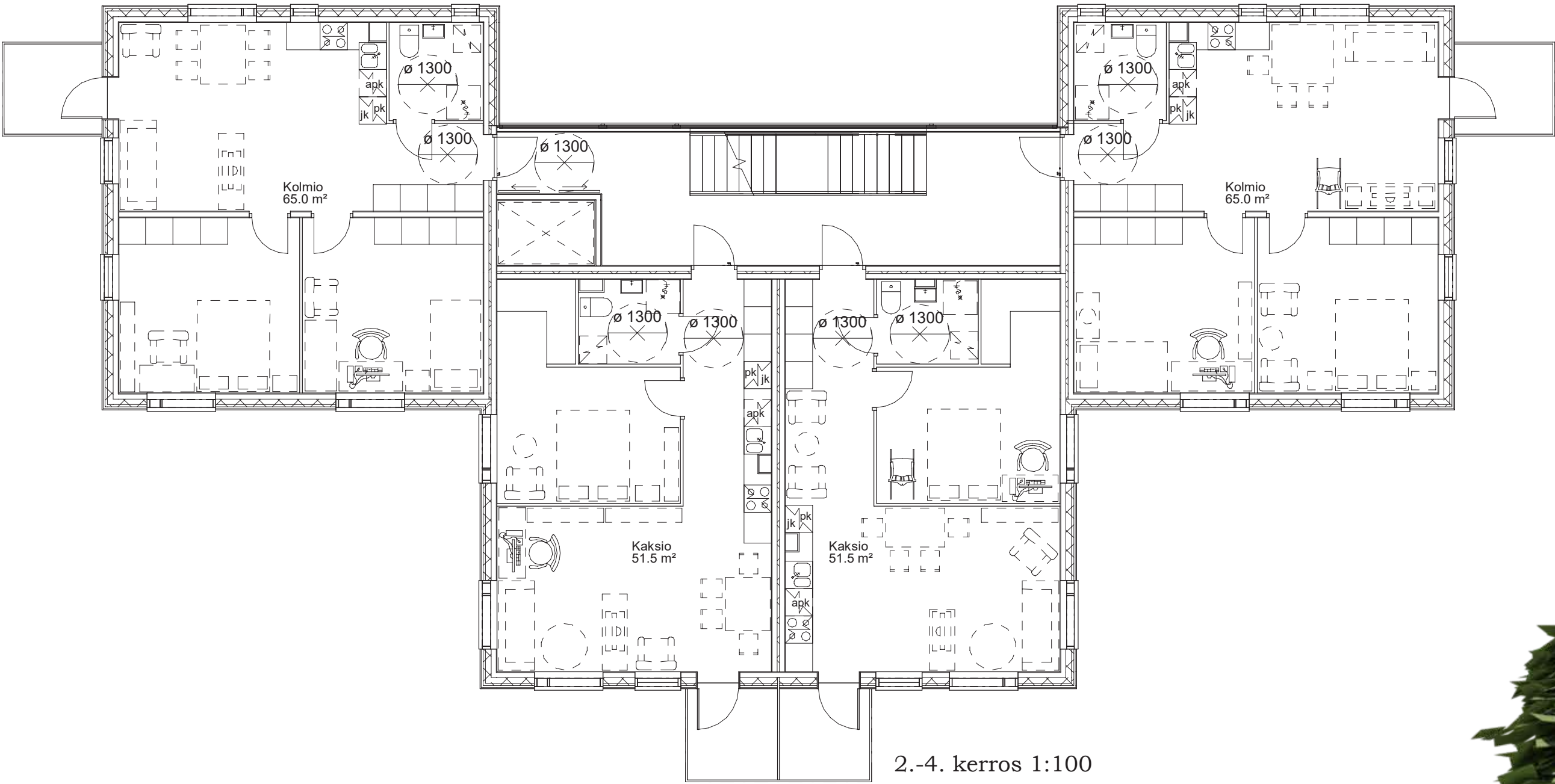
Asevelitien varrelle entisen koulun pallokentän paikalle mahtuu tonttikoosta riippuen 2 tai 3 puukerrostaloa. Suunnittelun lähtökohtana on korkeintaan 1 200 kerrosneliömetrin rakennus, jossa on keski suuria asuntoja. Pelastuslain mukaan tällainen rakennus ei vaadi väestösuojaa. Rakennukseen ei tehdä kellaria. Tämän takia myös irtaimisto- ja ulkovaälinevarastot ovat normaalissa kerroksessa ja ne lasketaan kerrosalaan. Koska ne sijoittelunsa puolesta täyttävät rakennuksen pääasiallisen tarkoituksen vaatimukset, voidaan niitä muuttaa tarpeen mukaan esimerkiksi liike- tai etätyötiloiksi.

Yhden puukerrostalon asuntojakauma koostuu kuudesta 65 m² kolmiosta ja seitsemästä 51,5 m² kaksiosista. Pohjasuunnitelmassa on otettu huomioon monipuolisen kalustamisen mahdollisuudet sekä riittävä, monipuolinen luonnonvalo. Kaksiot aukeavat kahteen ja kolmiot kolmeen suuntaan. Kaikki tupakeittiöt avautuvat kahteen suuntaan ja jokaisessa asunnossa on lasitettu parveke.

Pohjalogiikassa on pyritty siihen, ettei kulku huoneista toiseen tai parvek-

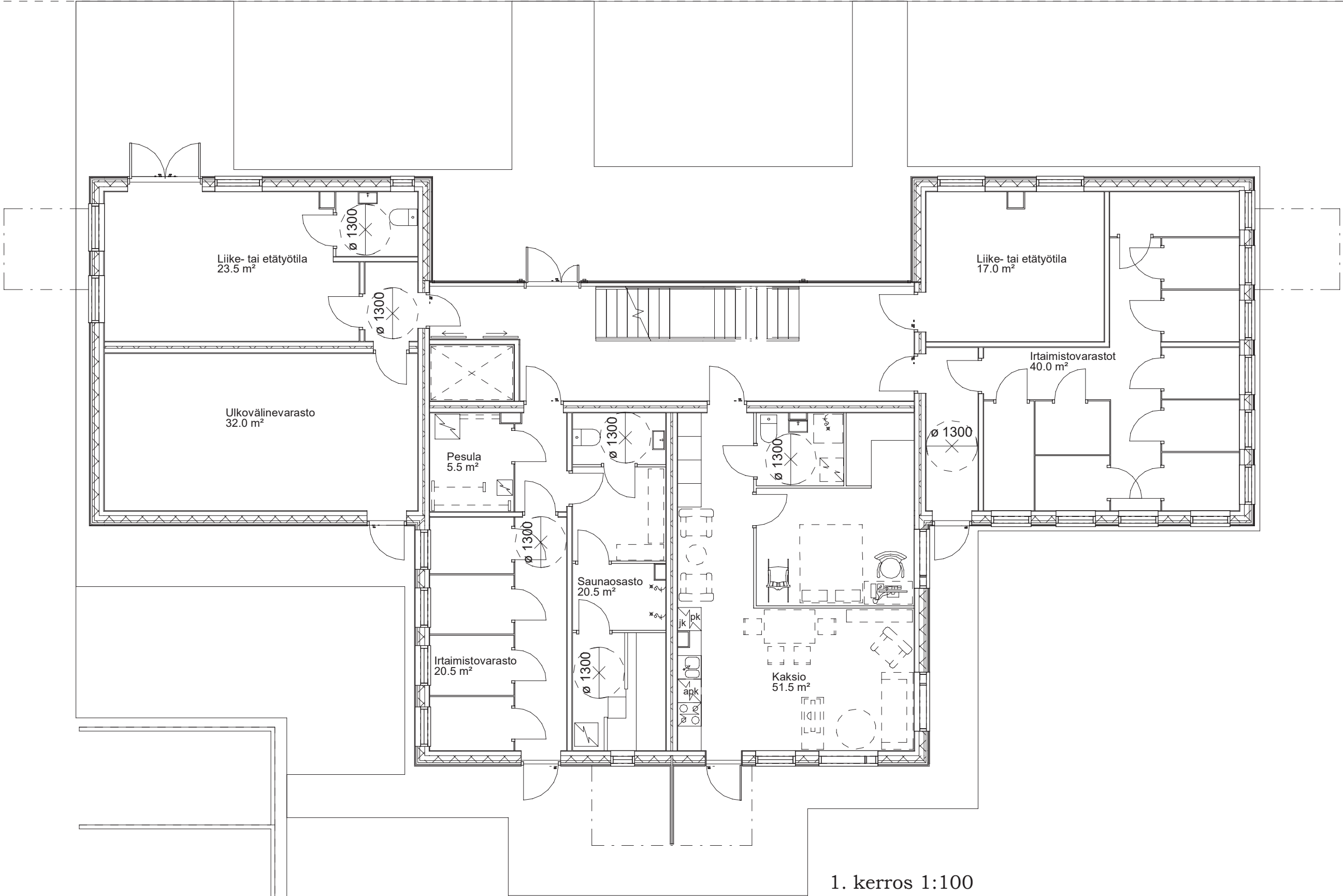
keelle rajoita kalustamista liikaa. Sisä-ovet on pyritty sijoittelemaan ryppäiksi toistensa lähelle, jottei siirtymätila vie liikaa neliömetrejä pääkäyttötarkoituksilta – levolta, harrastuksilta, etätyöltä, leikiltä, ajanvietolta läheisten kanssa. Olohuone on oleskelua eikä läpikulkua varten – mutta makuuhuone, harrastushuone tai salonki.

Talo rakennetaan puurakenteisista tilamoduuleista tehtaalla. Kolmiot koostuvat kahdesta moduulista, jotka ovat sisämitoiltaan 3 850 mm x 8 000 mm. Kaksiomoduulin koko on 8 600 x 6 000 mm sisämitoiltaan. Näin suurien tilamoduulien kuljettaminen vaatii erikoiskuljetuksen, ja voi olla hankalaa. Tarpeeksi leveiden tilojen asuntoihin tuoma laatu on kuitenkin huomattavasti tärkeämpää kuin kuljetuksen edullisuus. Asukkaiden sukupolvet tulevat käyttämään hyvin suunniteltuja tilojaan vuosikymmeniä, toivon mukaan vuosisatoja, ja päivien kuljetusurakka on siihen verrattuna vain pari lehteä metsässä. Vastaavasti rakennus voidaan rakentaa hybridinä niin, että suurien moduulien kaksiot tehdään paikan päällä tasoelementeistä ja kolmiot kasaan tilamoduuleista.



Asuntojen lisäksi talossa on irtaimistovarastot, yhteinen saunaosasto, pieni pesutupa, ulkoiluvälinevarasto sekä kaksi etätyö- tai liiketilaa. Näistä suuremmassa on erillinen sisäänkäynti ja vessa, pienempään käydään valoisasta, hissillisestä porrashuoneesta. Koska kerrosalaan laskettavat irtaimistovarastot täyttävät sijaintinsa puolesta pääkäyttötarkoitusta vastaavien tilojen vaatimukset, ne voidaan esimerkiksi ikkunoita suurentamalla muuttaa asuin- tai työskentelytiloiksi. Tällaisenaan asunnon ulkopuolelle sijoitettu varastotila ei ole optimaalinen. Hyödyllisimmillään se on sellaisten autonrenkaiden tapaisen esineiden säilytyksessä, mitä ei haluta tuoda asuntoihin. Muissa tapauksissa riittävät asunnon sisäiset säilytystilat ovat kätevämpiä. Asuntopohjissa on kaappitilaa melko runsaasti, joten osa tai kaikki irtaimistovarastoista voidaan myöhemmin muuttaa toiseen käyttöön asukkaiden yhteisellä päätöksellä.

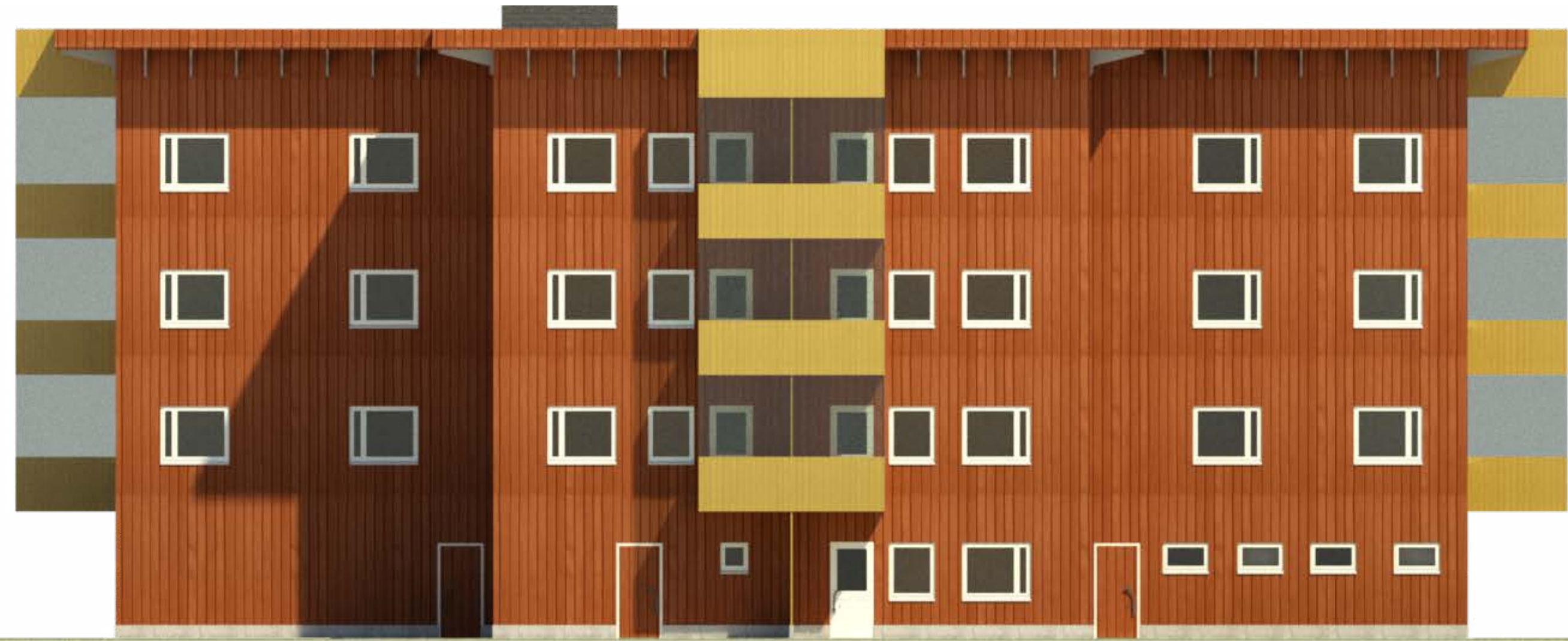
Tontille sijoitetaan asuntokohtaiset parkkipaikat massojen lounaispuolelle. Mahdollisia parkkipaikkojen katteita ja kylmiä jätekatosrakenteita ei ole esitetty suunnitelmassa. Aseveli- ja Prännärintien kulmausta lukuun ottamatta tonteilla ei ole puustoa, jota voisi säilyttää. Pensas- ja puuistutuksilla asuintontit voidaan rajata kulttuurikeskuksen pihasta pehmeästi ja arvokkaasti. Istuttamalla järeämpää puustoa voidaan vuosikymmenten viiveellä eteläjulkisivusta saada varjoisempi. Ilmaston lämmetessä viilennyksen tarve muuttuu Suomessa oleellisemmaksi, ja tämä tulee ottaa huomioon ajoissa.



Rakennusten ulkoarkkitehtuuri on saanut vaikutteensa perinnerakentamisesta ja sen inhimillisistä punamulta- ja keltamultaväreistä. Esimerkiksi eduskuntatalona talvisodan aikana toiminut viereinen kansakoulun talo oli alkujaan punamullattu. CLT-rakenteen painuminen täytyy ottaa huomioon pystylaudoituksessa painumisen mahdollistavilla saumoilla. Rakennuksia karakterisoivat leveät räystät, jotka pidentävän puisen julkisivukerroksen elinkaarta.



Julkisivu pohjoiseen 1:100



Julkisivu etelään 1:100



Julkisivu itään 1:100

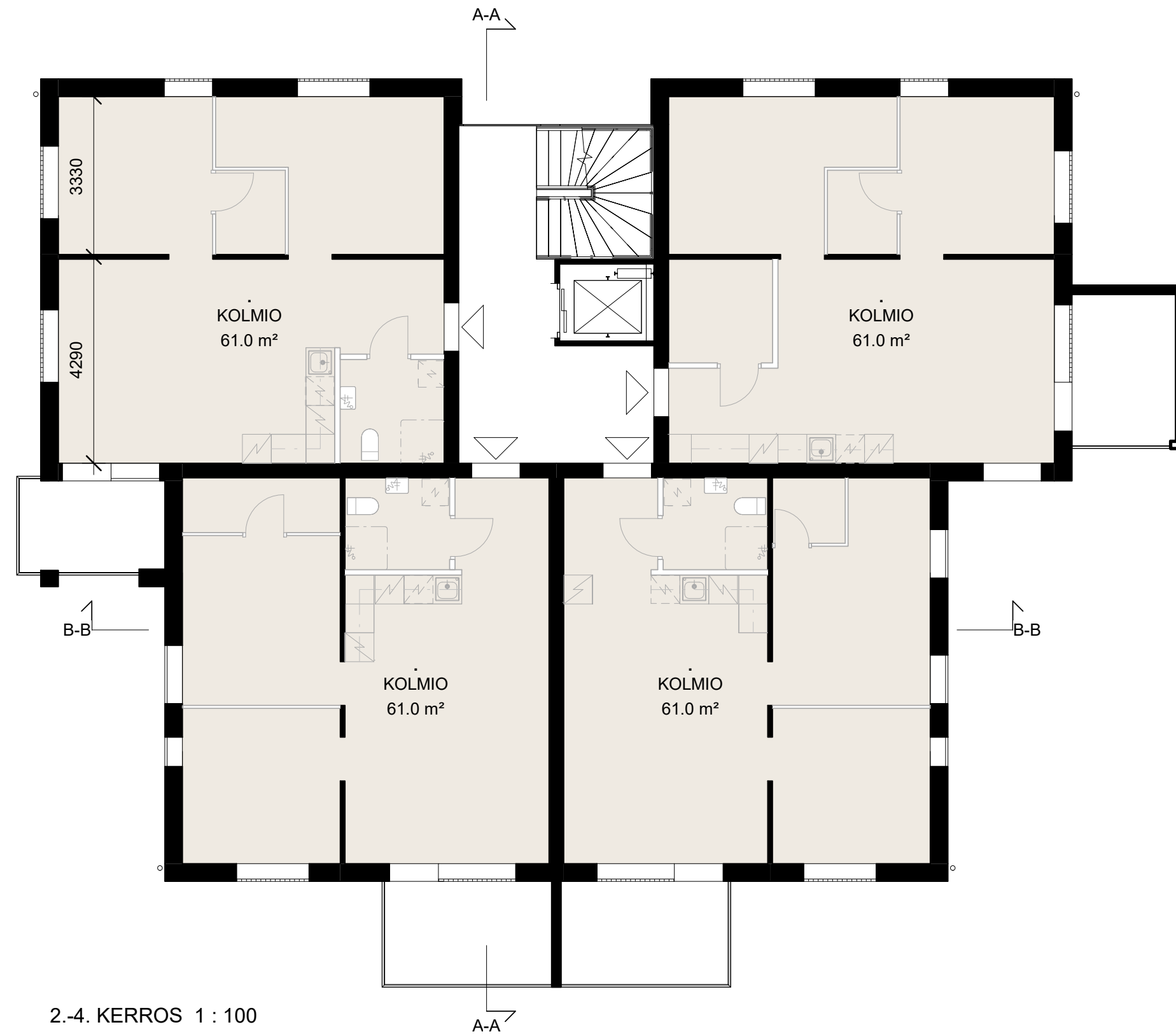




MAANTASO 1 : 100

Asunnot

- KOLMIO
- YKSIÖ



2.-4. KERROS 1 : 100

Case Kauhajoki

Luonnos

Kerrokset 1 : 100

10/29/22
Author





MAANTASO 1 : 100

Kerrosala 1200 kem²

Huoneet

- ULKOILUV
- S
- KH
- KÄYTÄVÄ
- PRH
- TEKN
- PUKU
- OH
- MH
- ET
- WC/KH
- TYÖTILA
- VAR
- WC



PERUSKERROS 1 : 100

Huoneet

- PRH
- OH
- MH
- ET
- WC/KH
- VAATEH

Case Kauhajoki

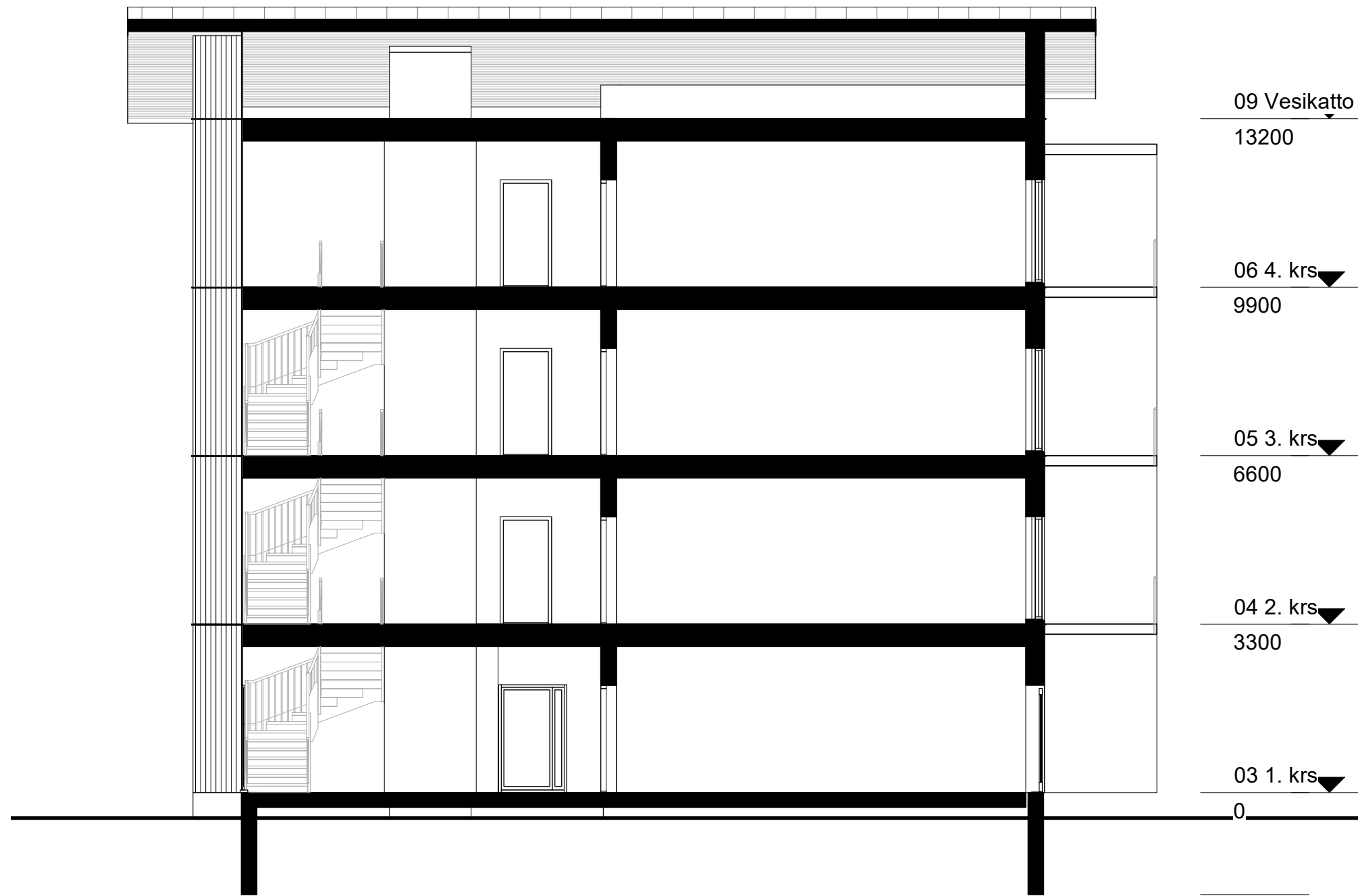
Luonnos

Pohjat 1 : 100

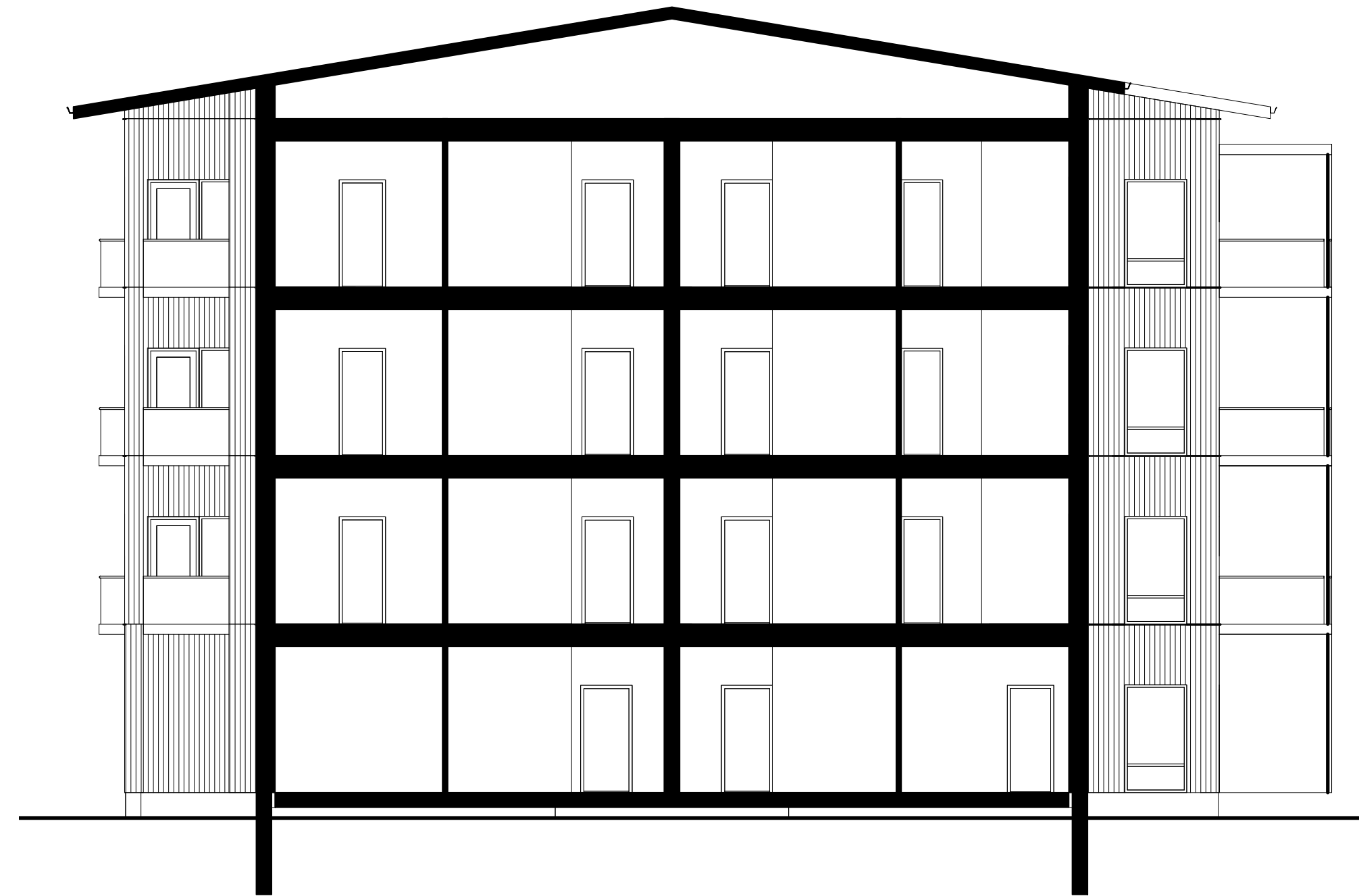
10/22/22

Anssi Kärki





A-A 1 : 100



B-B 1 : 100

Case Kauhajoki

Luonnos

Leikkaukset

1 : 100

10/22/22

Author



JS-ETELÄÄN 1 : 150



JS-POHJOISEEN 1 : 150



JS-LÄNTEEN 1 : 150



JS-ITÄÄN 1 : 150

Case Kauhajoki

Luonnos

Julkisivut 1 : 150

10/22/22

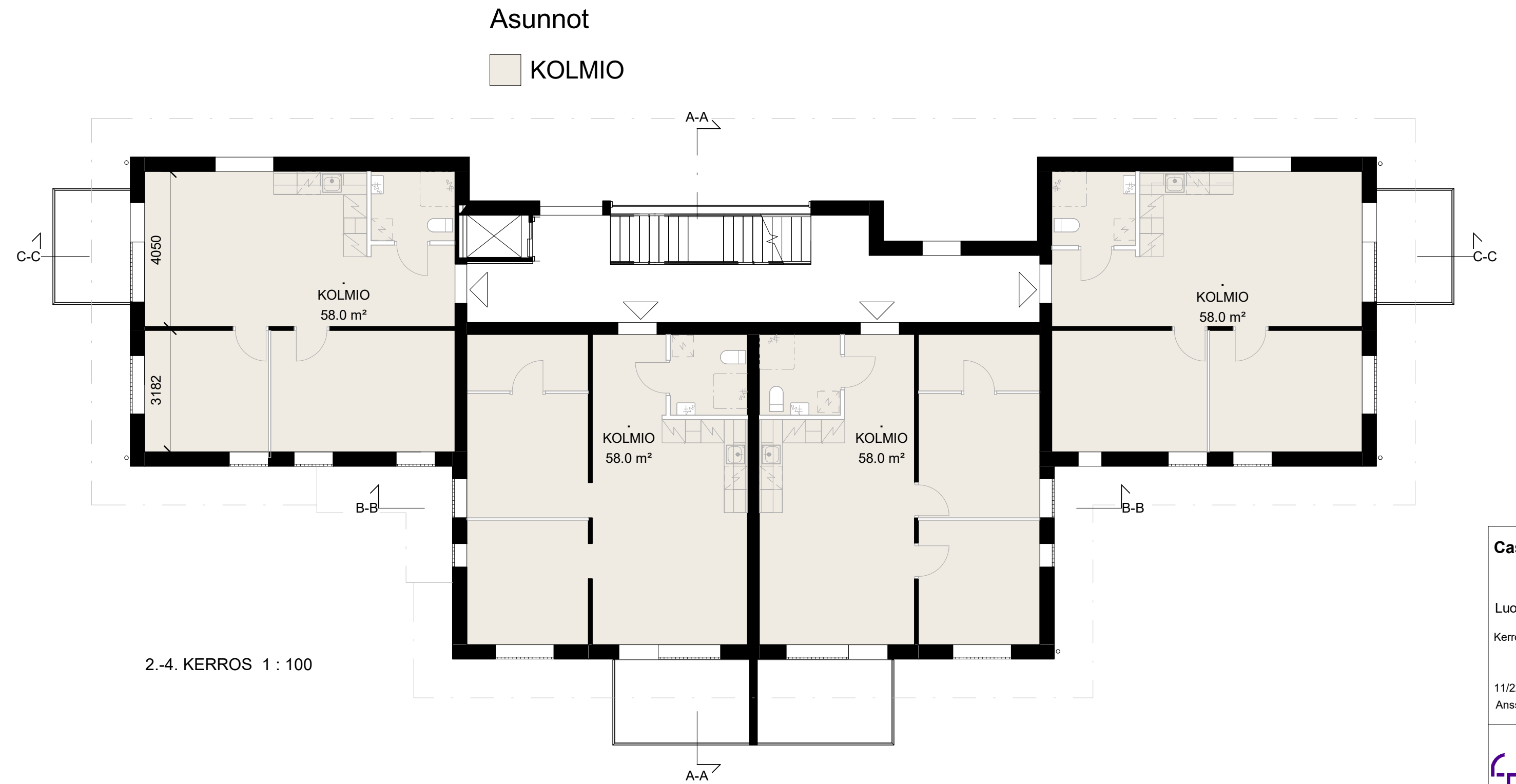
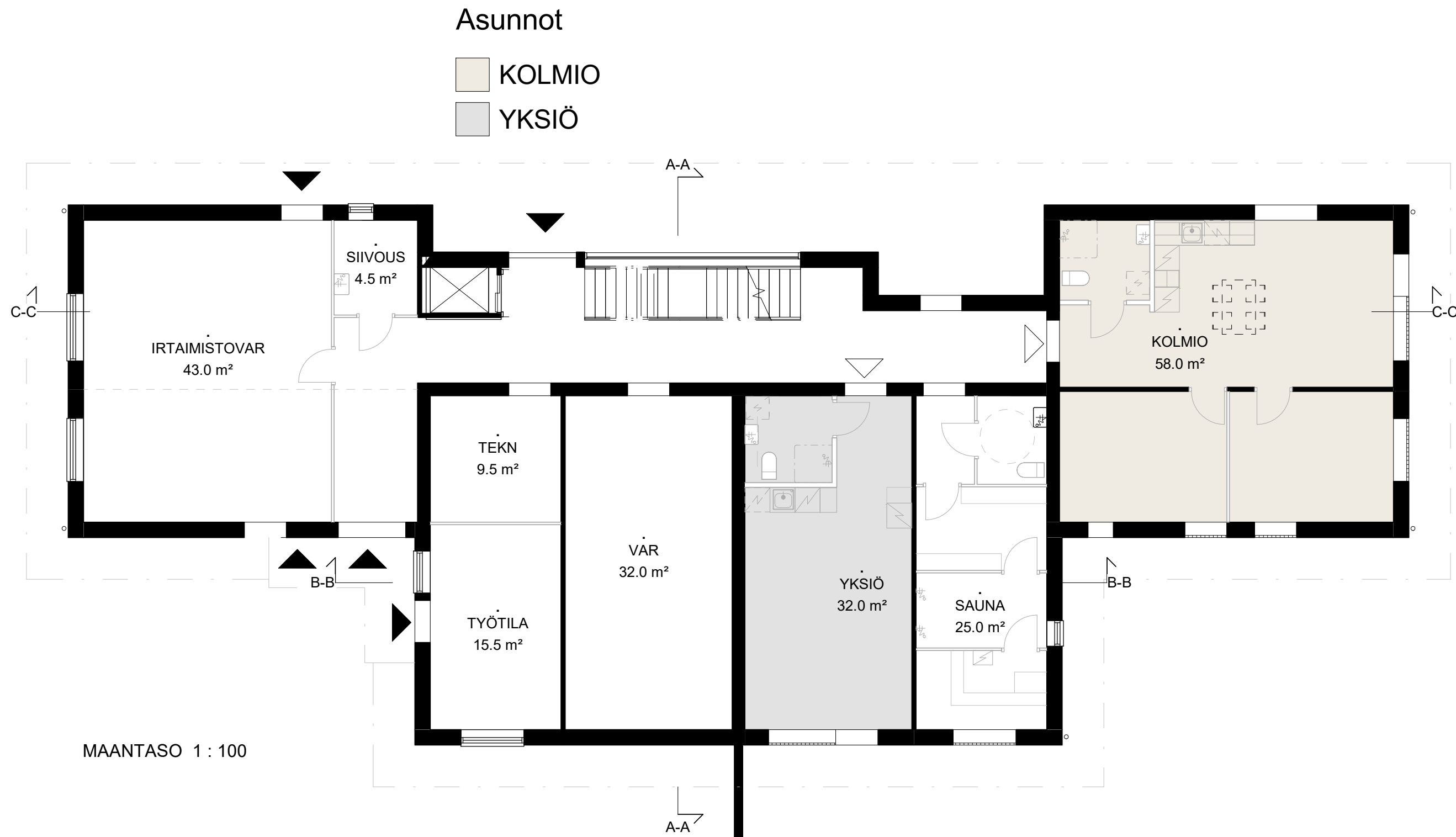
Anssi Kärki











Case Kauhajoki

Luonnos

Kerrokset 1 : 100

11/22/22

Anssi Kärki

ULKOILUV	TEKN	TYÖTILA	OH	PUKU
SIIVOUS	S	KÄYTÄVÄ	ET	MH
PRH	KH	VAR	WC/KH	WC

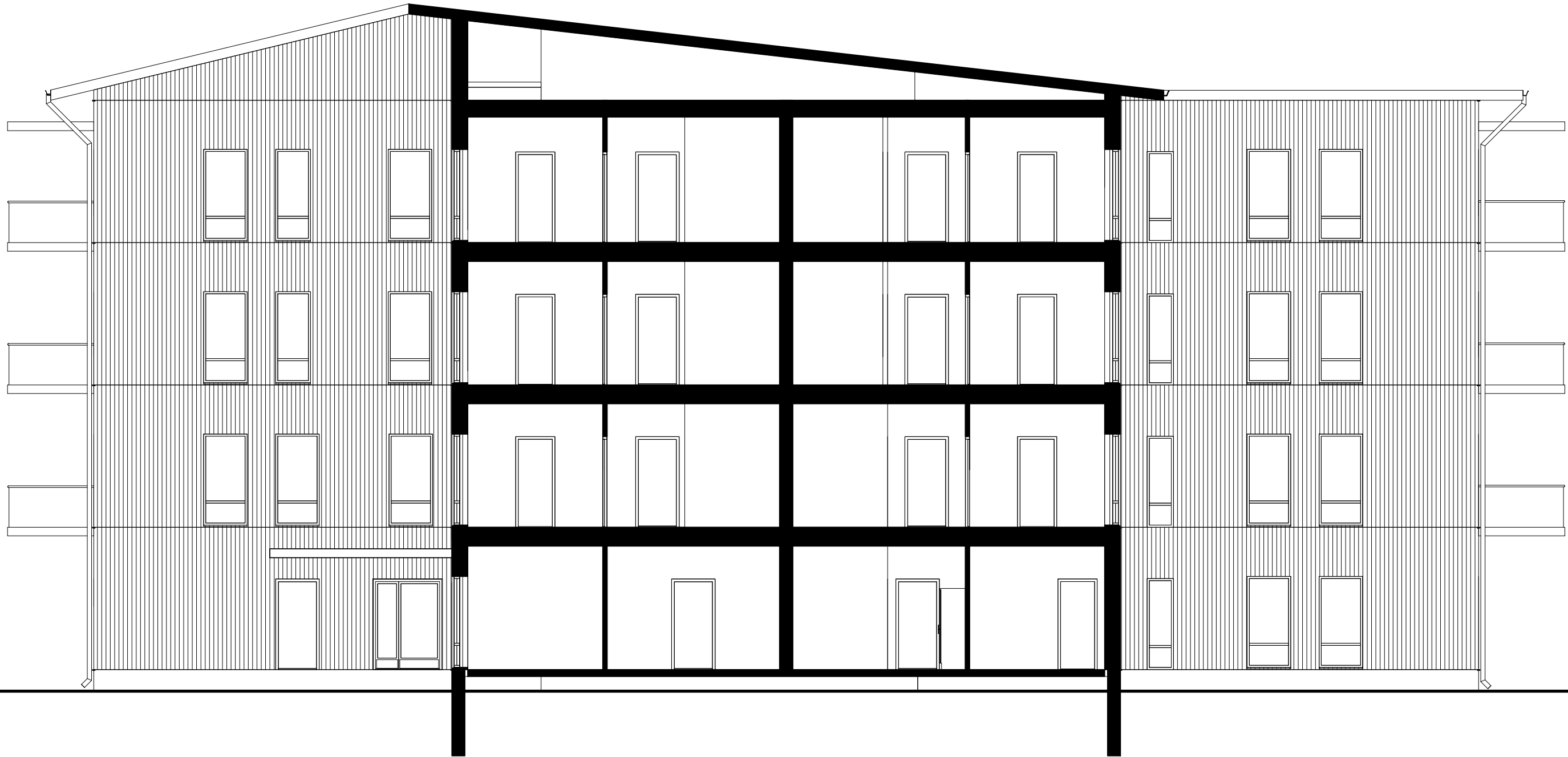


 PRH
 WC/KH
 OH
 MH
 ET
 VAATEH





A-A 1 : 100



B-B 1 : 100

Case Kauhajoki

Luonnos

Leikkaukset 1 : 100

11/22/22
Anssi Kärki





JS-ETELÄÄN 1 : 150



JS-POHJOISEEN 1 : 150



JS-LÄNTEEN 1 : 150



JS-ITÄÄN 1 : 150

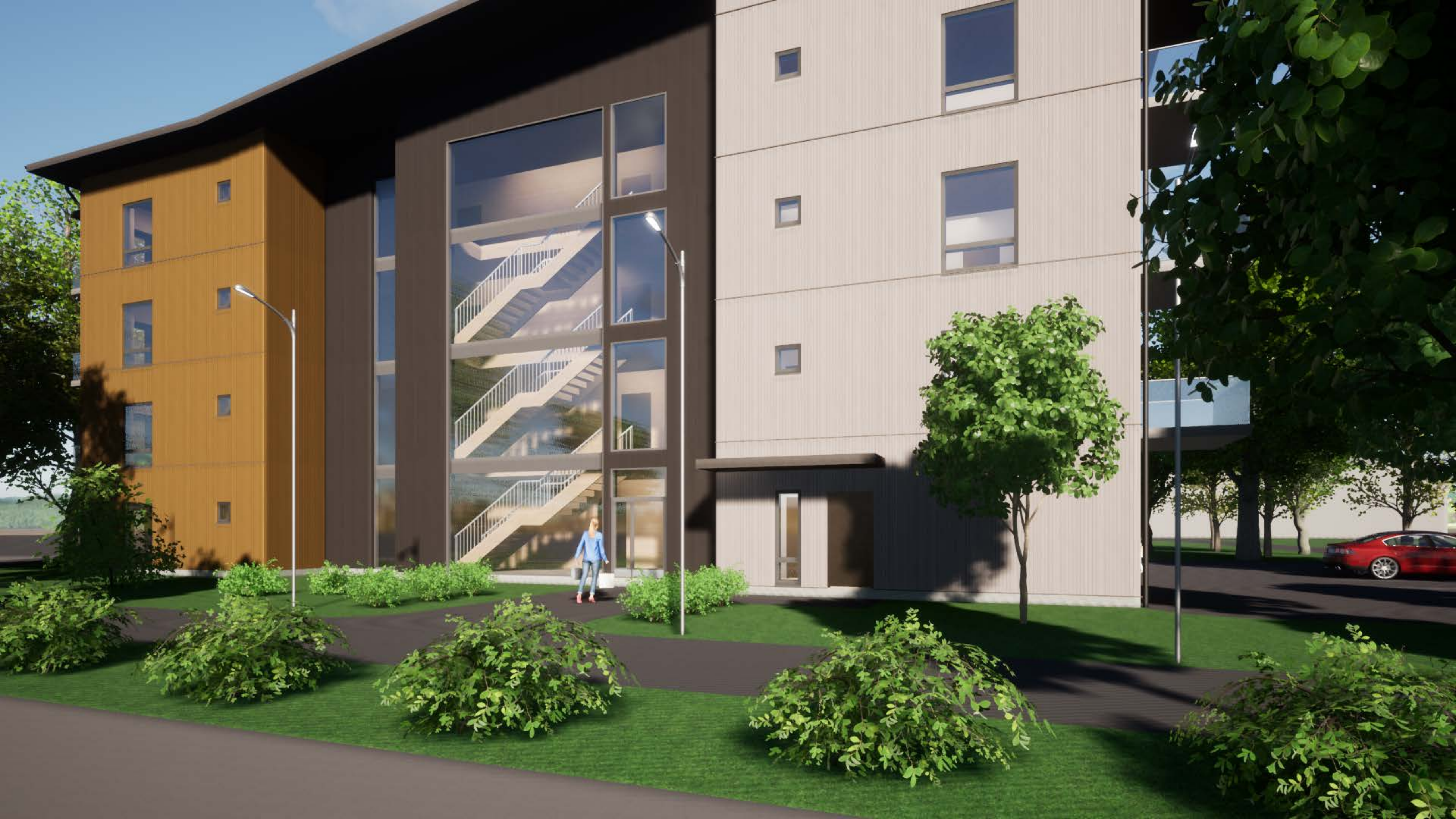
Case Kauhajoki

Luonnos

Julkisivut 1 : 150

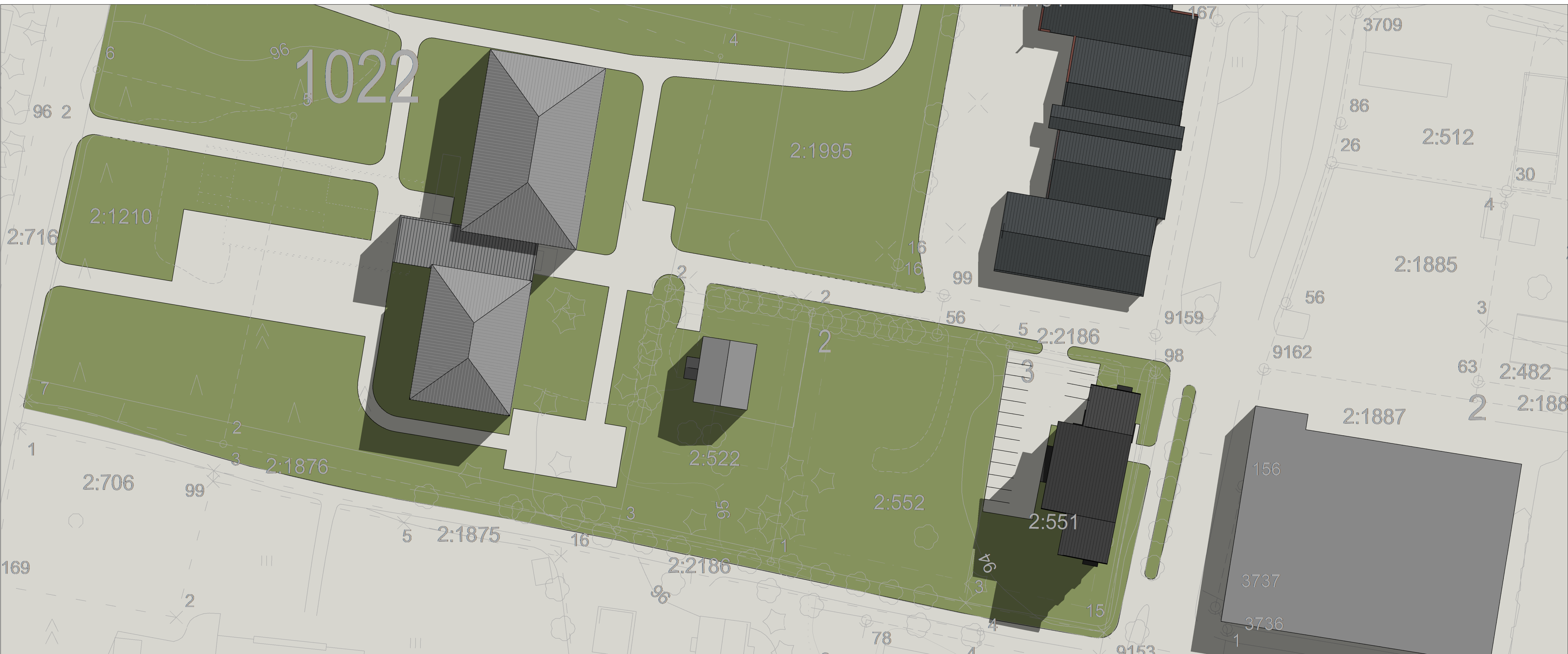
11/22/22
Anssi Kärki

 Tampereen yliopisto
Tampere University

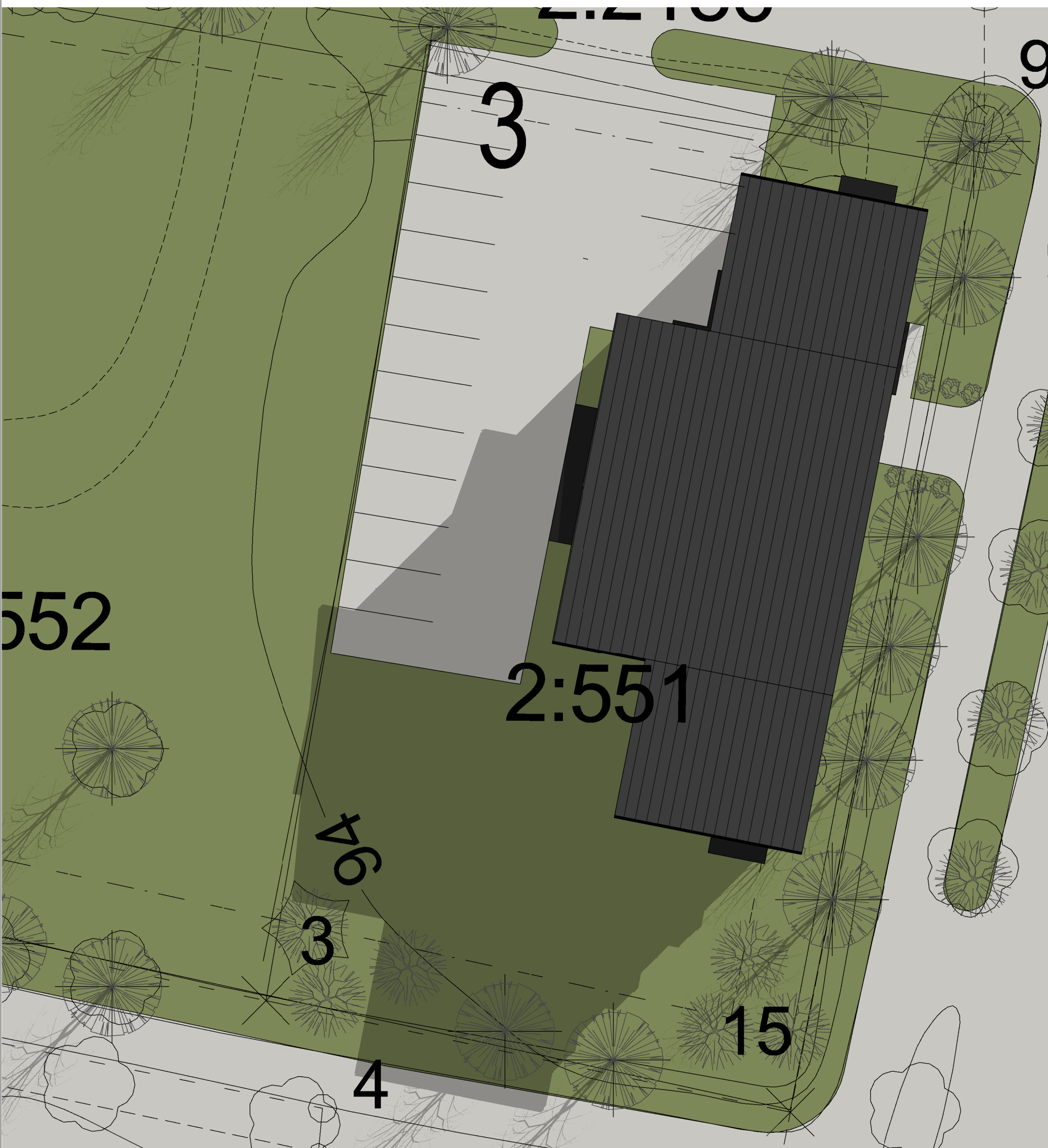








Asemapiirros 1 : 500



Asemapiirros 1 : 200



TONTIN PINTA-ALA
KERROSALA
HUONEISTOALA ASUINTILAT

1491m²
1200 kem²
827m²

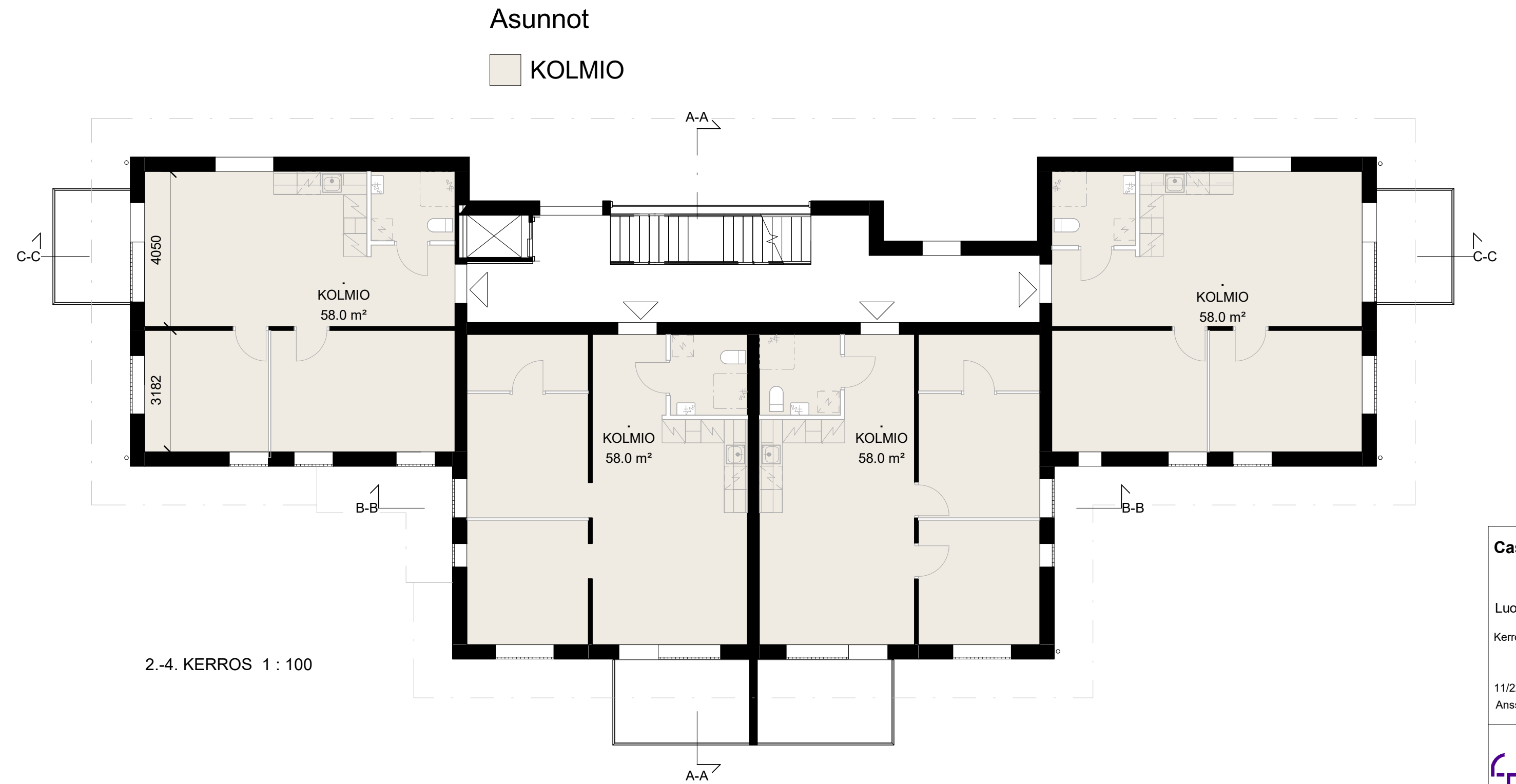
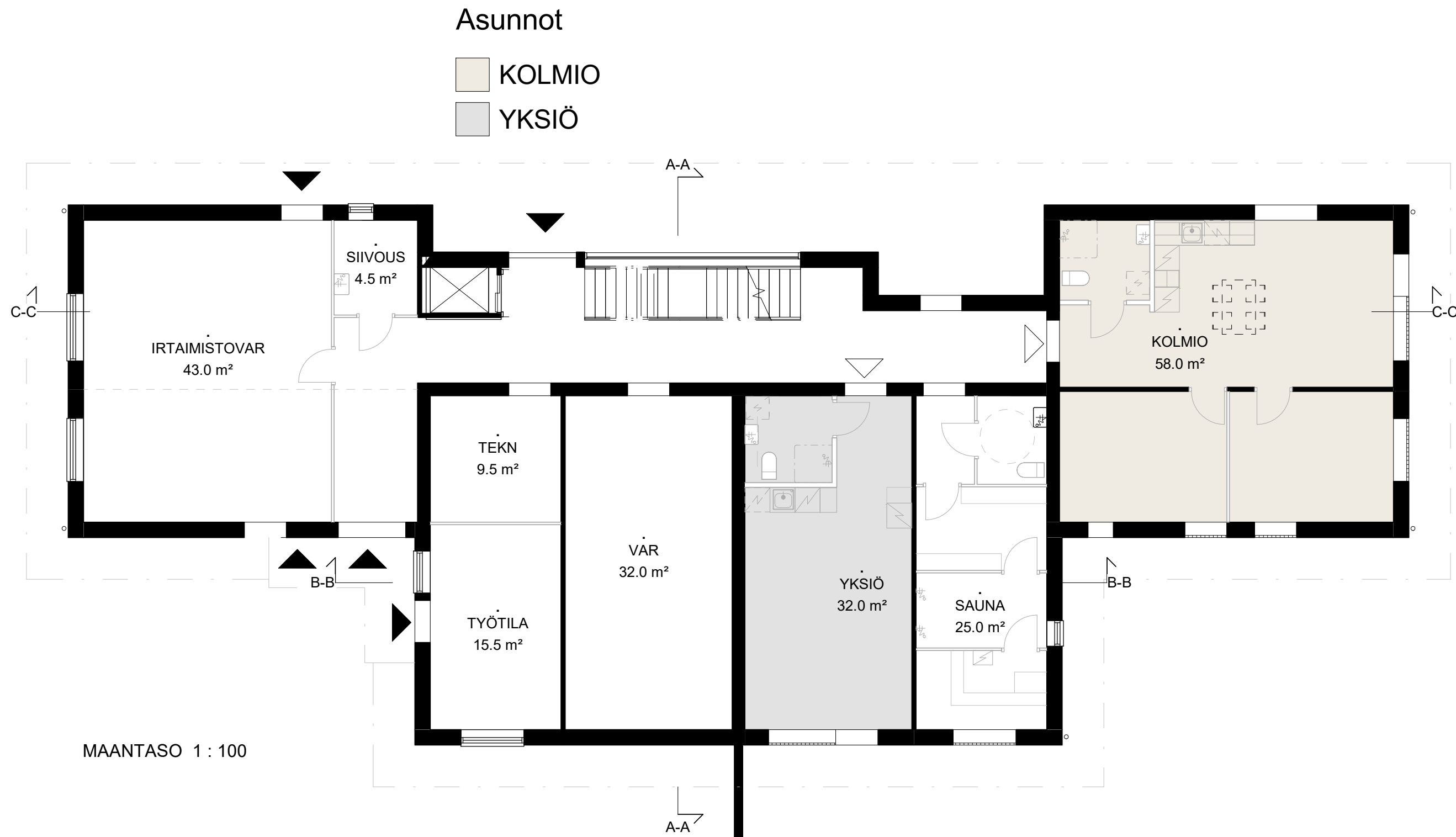
Case Kauhajoki

Luonnos, versio 2

Asemapiirros

12/07/22
Anssi Kärki





Case Kauhajoki

Luonnos

Kerrokset 1 : 100

11/22/22

Anssi Kärki

ULKOILUV	TEKN	TYÖTILA	OH	PUKU
SIIVOUS	S	KÄYTÄVÄ	ET	MH
PRH	KH	VAR	WC/KH	WC

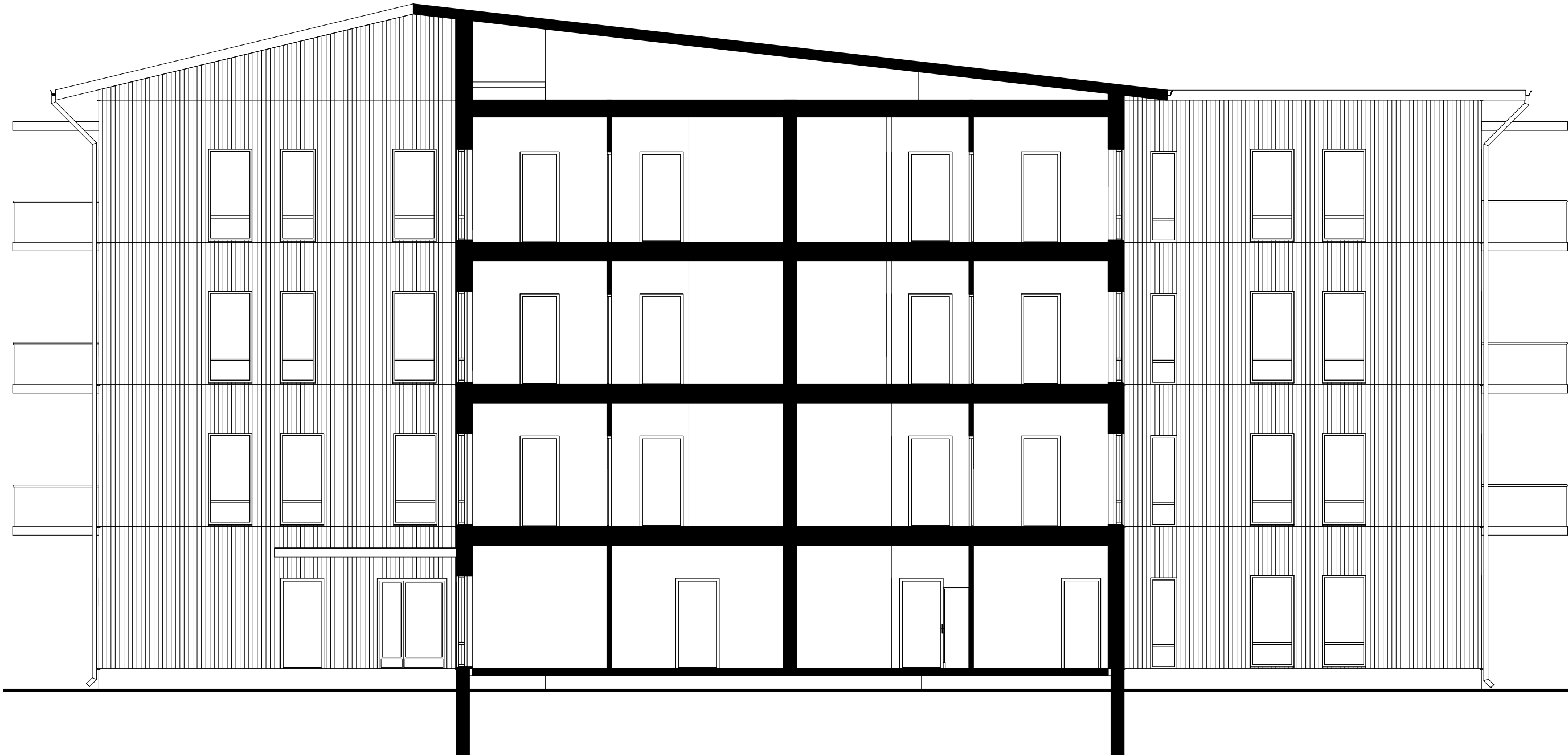


 PRH
 WC/KH
 OH
 MH
 ET
 VAATEH





A-A 1 : 100



B-B 1 : 100

Case Kauhajoki

Luonnos

Leikkaukset 1 : 100

11/22/22
Anssi Kärki





JS-ETELÄÄN 1 : 150



JS-POHJOISEEN 1 : 150



JS-LÄNTEEN 1 : 150



JS-ITÄÄN 1 : 150

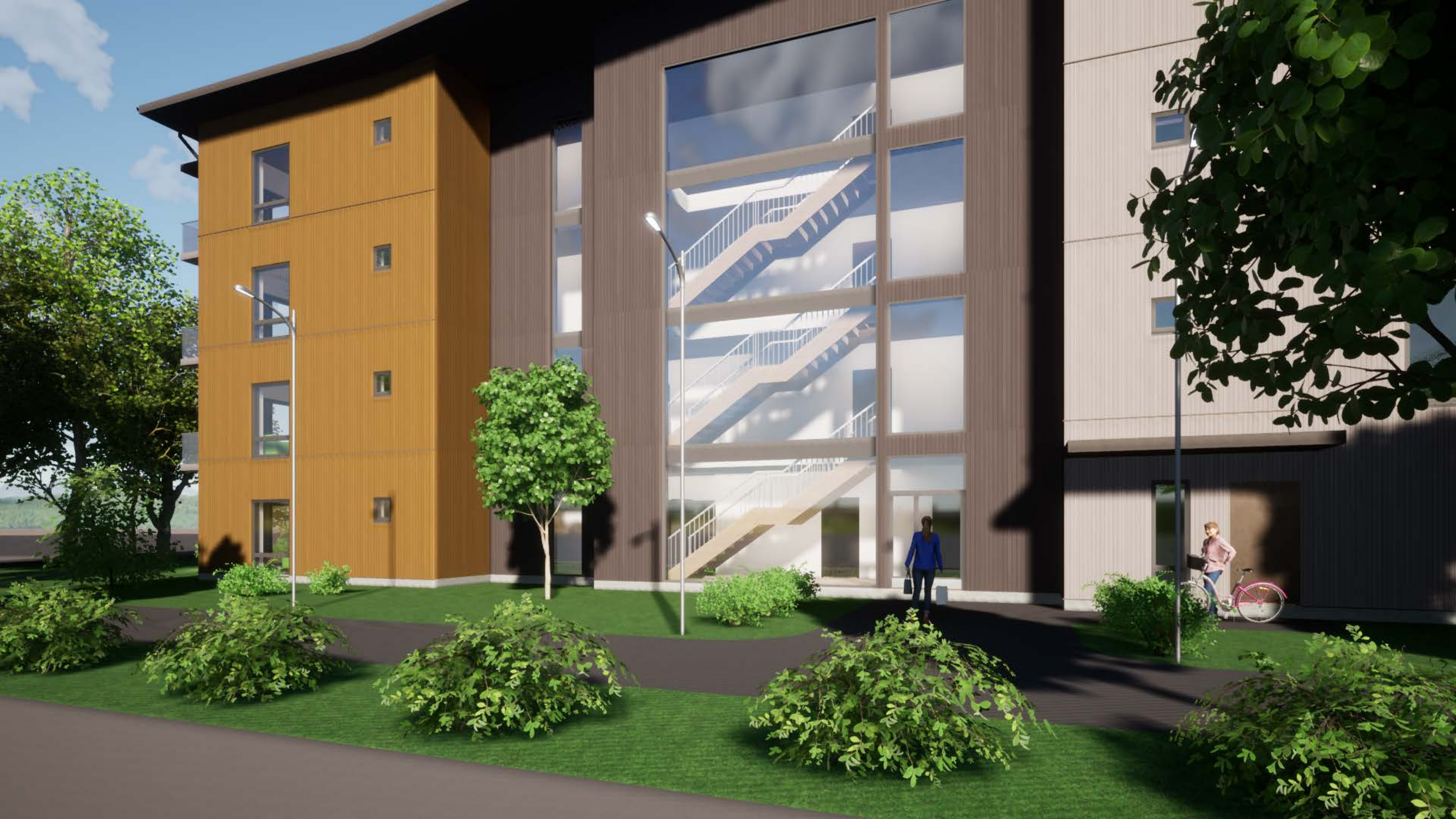
Case Kauhajoki

Luonnos

Julkisivut 1 : 150

11/22/22
Anssi Kärki

 Tampereen yliopisto
Tampere University











Kauhajoen Topeeka 39:n jokivarsitontin puukerrostalo TAKO-hankkeen demokohteena

Tampereen yliopisto - Seinäjoen kaupunkilaboratorio - arkkitehti Eero Okkonen



ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia



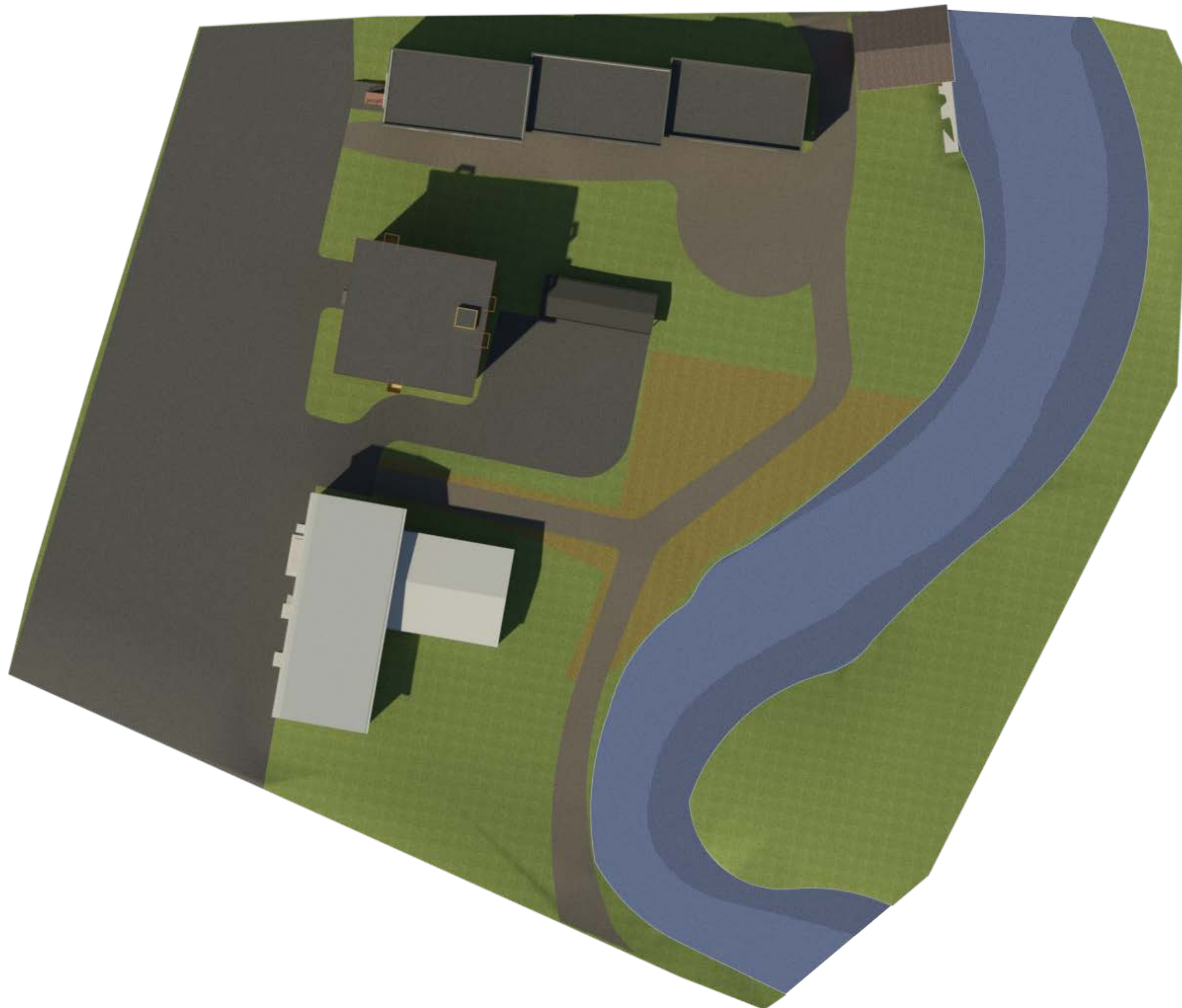
Vipuvoimaa

SeAMK
SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

EU:lta
2014–2020



Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto



Suunnitelman tarkoituksena on tarjota Kauhajoen kaupungille ja paikallisille rakennusyrityksille apua laadukkaiden puukerrostalohankkeiden edistämiseksi. Visualisointikuvissa hahmottuu uuden kerrostalon suhde naapurirakennuksiin sekä kaltevaan, jokeen laskevaan tonttiin. Mallinnuksesta on jätetty puusto pois, jotta nämä suhteet ilmenevät selkeämmin. Tällä hetkellä suunnittelutontti on villiintynyt ja kasvaa korkeaa, nuorta puustoa. Käytössä olevien naapuritonttien puusto on hoidettua ja puistomaisempaa. Suunnitelma perustuu alueen puukerrostalorakentamisen mahdollistavan asemakaavan hahmotelmiin. Siinä alueen jokirannan osa on varattu yleiseksi viheralueeksi. Tämä alue on mallinnuksessa keltavihreällä.

Suunnitelmien toinen taso on puukerrostalon asuntopohjiin keskittyvä arkkitehtuurisuunnitelma. Suunnittelun lähtökohtana on korkeintaan 1 200 kerrosneliömetrin tilamoduulirakenteinen puukerrostalo. Tämän kokoisen asuinrakennuksen saa pelastuslain mukaan rakentaa ilman väestönsuojaa. Rakennuksen koostuvat tehtaassa rakennettavista puurunkoisista tilayksiköistä, jotka rahdetaan rakennuspaikalle ja kasataan kerrostaloiksi. Korkean esivalmistusasteen vuoksi suurin osa rakennustyöstä voidaan tehdä sääsuojattuna vakaisissa olosuhteissa. Toisaalta tontin haastava maastonmuoto vaatii raskaita perustuksia ja kellaria, jos ensimmäinen kerros tehdään Topeekan kadun tasalle. Kellaria ei esitetä suunnitelmassa. Maastomallia ei ole tarkastusmitoitettu, ja se perustuu Karttapaikan rinneprofileihin. Tontti vaatii joka tapauksessa tarkkaa tutkimusta ennen lopullisen rakennuksen suunnittelua, sillä villiintymisen takia siinä voi olla paljon pehmeää pintamaannosta.

TAKO-hankkeen tavoitteiden mukaisesti suunnitelma pyrkii edistämään asuntorakentamista, joka on kestävä ja joustavaa niin normaalitilanteessa kuin koronapandemian tapaisessa poikkeustilassakin. Jousto ilmenee myös asuntosuunnitteluna, joka sopeutuu asukkaiden iän tuomiin elämäntavan muutoksiin. Tilavia, neliömäisiä huoneita voidaan käyttää ja kalustaa monella eri tavalla. Ne mahdollistavat tarvittaessa apuvälineiden ja erityistarpeisiin suunniteltujen kalusteiden käytön. Puurakennus helpottaa oviaukotusta muuttamalla asuntojen mukauttamisen.



Alueen nykyinen ilme

Hylätty tontti kohoaa taivasta kohti keskusta-alueen korkeimpana ja tiheimpänä metsänä. Korkeuserojen sekä runsaan alus- ja pensaskasvillisuuden vuoksi tontti on vaikeakulkuinen. Nuori metsä nousee sen rajoilla lähes läpipääsemättömänä muurina. Tontilla oleva puurakennus on aivan jalkakäytävän varressa, mutta arkkitehtonisesti suunnattu pihaa kohti. Vaikutelma on ristiriitainen, sillä Topeekan avoimessa ympäristössä se on asemoinniltaan naapurirakennuksia urbaanimpi. Hyväkuntoisena talo olisi romanttinen kaupunkihuvila. Rakennus on ollut autiona vuosia.

Nykyiseen kaavaan on merkitty lähellä rantaa kulkeva polku. Se ei kuitenkaan toteudu pohjoispuoleisen kerrostalotontin lisärakennuksen sijoittelun takia - eikä polku tietenkään kulje umpikasvaneen suunnittelutontin halki. Lähellä on vanha, suojeltu myllyrakennus sekä Kauhajoen koski. Joen länsipuolta ei ole juuri maisemoitu.

Vaikka tontti sijaitsee pääkadulla, ei ympäristö ole järin urbaani. Topeekan länsipuolen rakennuskanta on hajanaista. Toisaalta leveät jalkakäytävät, valaisinpylväät ja 1900-luvun alkupuolen rakennukset kertovat kaupunkitraditiosta. Topeekan itäpuolen naapurirakennukset asemoituvat katutilaan päinvastaisilla tavoilla: etelänaapurin funkishenkinen rakennus elokuvateattereineen sopii seutukaupungin pääkatutontilleen. Pohjoisnaapurin linjakas rinnekerrostalo taas on kääntänyt kylkensä Topeakalle. Sen katulinjasta vetäytyneessä päädyssä on kuitenkin liiketila. Suunnittelutontin siistiminen tuo naapuritkin näkyvämmiin osaksi kaupunkikuvaa.

Tontin rantapuoli on kaupunkikuvaliselta vaikutukseltaan vähintään yhtä merkittävä kuin kadun puoli. Kerrostalo tulee osaksi keskuspuiston ja frisbeegolfradan silhuettia. Korkeuseroja voisi hyödyntää uuden julkisen rantapuiston ja kerrostalon yksityisemmän vyöhykkeen rajoissa. Kasvustoa raivattaessa ja säilyttäessä niin naapuritonttien, puiston kuin uudisrakennuksenkin näkymät on otettava huomioon. Osan rannan komeimmista puista voinee jättää osaksi uutta puistoa, sillä ne ovat kaukana oletetusta rakennuspaikasta. Yleisesti ottaen kosken alue myllyineen kaipaa maisemointia, sillä sen kaupunkikuvallinen potentiaali ei pääse toteutumaan.



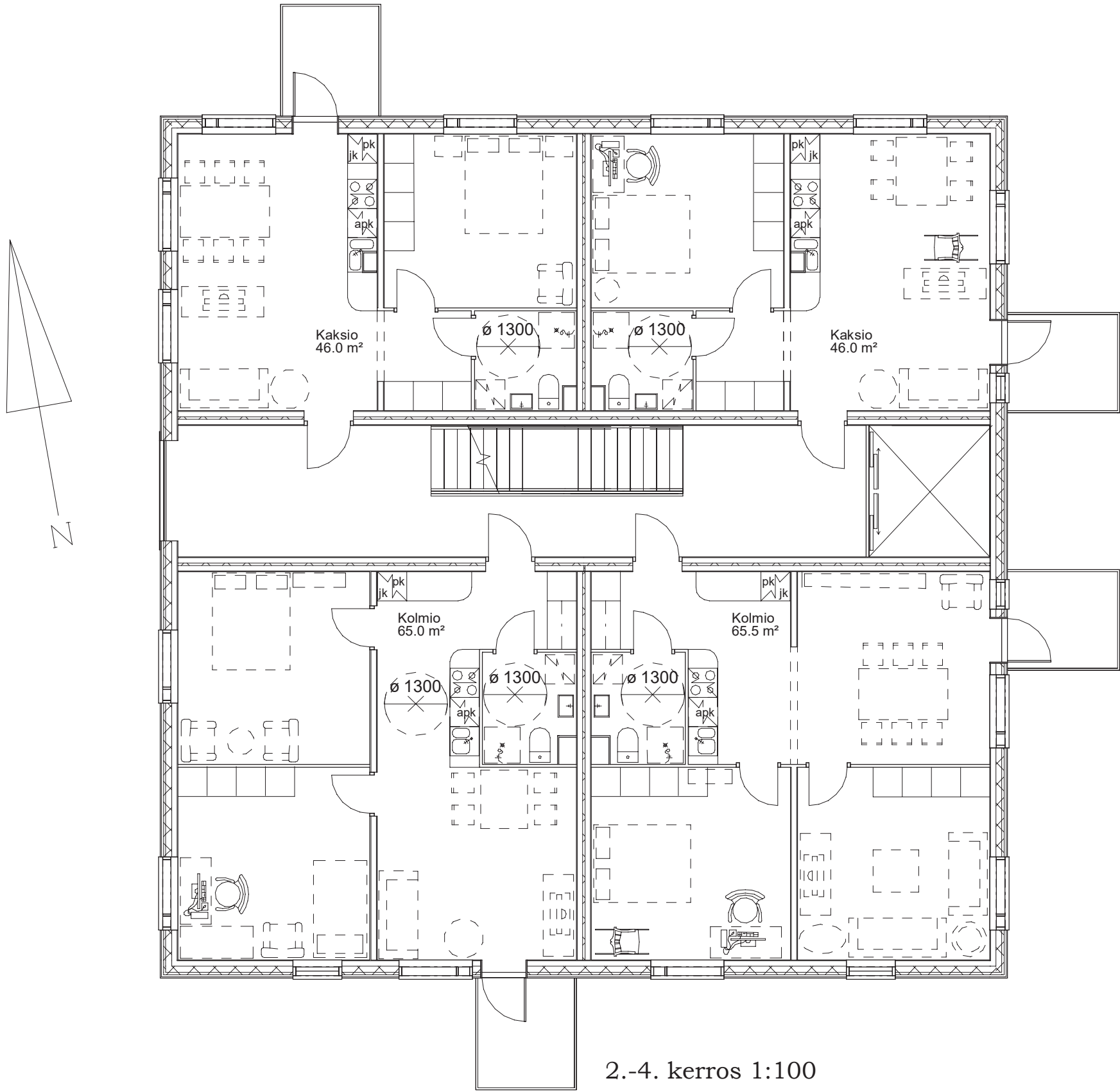
Topeeka 39:n puukerrostalo

Suunnittelun lähtökohtana on korkeintaan 1 200 kerrosneliömetrin rakennus, jossa on keskiuuria asuntoja. Pelastuslain mukaan tällainen rakennus ei vaadi väestösuoja. Kerrostalon rakentaminen rinnetontille kuitenkin mahdollistaa osittain maan alla olevan kellarikerroksen, jonka suhde pelastuslain tilarajoituksiin täytyy selvittää. Olisi todennäköisesti järkevää hoitaa esteetön kulku parkkipaikan tasolta (n. -2 600 mm katutasosta) kellariin menevällä hissillä. Mikäli tällaisen kellarin saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi, voidaan irtaimistovarastot sijoittaa sinne. Toisaalta jos talo vaatii joka tapauksessa raskaita perustustoimenpiteitä, voi väestönsuojan rakentaminen olla tavallista pienempi investointi. Tässä esityksessä ei ole kellarillista vaihtoehtoa, ja irtaimistovarastot on sijoitettu ensimmäiseen kerrokseen. Näitä tiloja voidaan tarpeen mukaan muuttaa esimerkiksi liiketäi etätyötiloiksi.

Puukerrostalon asuntojakauma koostuu seitsemästä 65,5 m² kolmiosta ja kuudesta 46 m² kaksioista. Pohjasuunnitelmissa on otettu huomioon monipuolisen kalustamisen mahdollisuudet sekä riittävä, monipuolinen luonnonvalo. Kaikki asunnot aukeavat kahteen suuntaan, ja jokaisessa on lasitettu parveke jokinäkymällä.

Pohjalogiikassa on pyritty siihen, ettei kulku huoneista toiseen tai parvekkeelle rajoitakalustamista liikaa. Sisäovet on pyritty sijoittelemaan ryppäiksi toistensa lähelle, jottei siirtymätila vie liikaa neliömetrejä pääkäyttötarkoituksilta – levolta, harrastuksilta, etätyöltä, leikiltä, ajanvietolta läheisten kanssa. Olohuone on oleskelua eikä läpikulkua varten – mutta makuuhuone voi helposti olla myös etätyöhuone, harrastus-huone tai salonki. Asuntojen lisäksi talossa on irtaimistovarastot, pieni pesutupa, ulkoiluvälinevarasto, etätyö- tai liiketila sekä vilvoitteluparvekkeella varustettu yhteinen saunaosasto.

Talo rakennetaan puurakenteisista tilamoduuleista tehtaalla. Kolmiot koostuvat kahdesta moduulista, jotka ovat sisämitoiltaan 3 950 mm x 8 000 mm. Kaksiot koostuvat kahdesta moduulista, jotka ovat 5 700 x 4 000 mm sisämitoiltaan. Yli 4 m leveiden tilamoduulien kuljettaminen vaatii erikoiskuljetuksen, ja voi olla hankalaa. Tarpeeksi leveiden tilojen asuntoihin tuoma laatu on kuitenkin huomattavasti tärkeämpää kuin kuljetuksen edullisuus. Aukkaiden sukupolvet tulevat käyttämään hyvin suunniteltuja tilojaan vuosikymmeniä, toivon mukaan vuosisatoja, ja päivien kuljetusurakka on siihen verrattuna vain toissijainen.

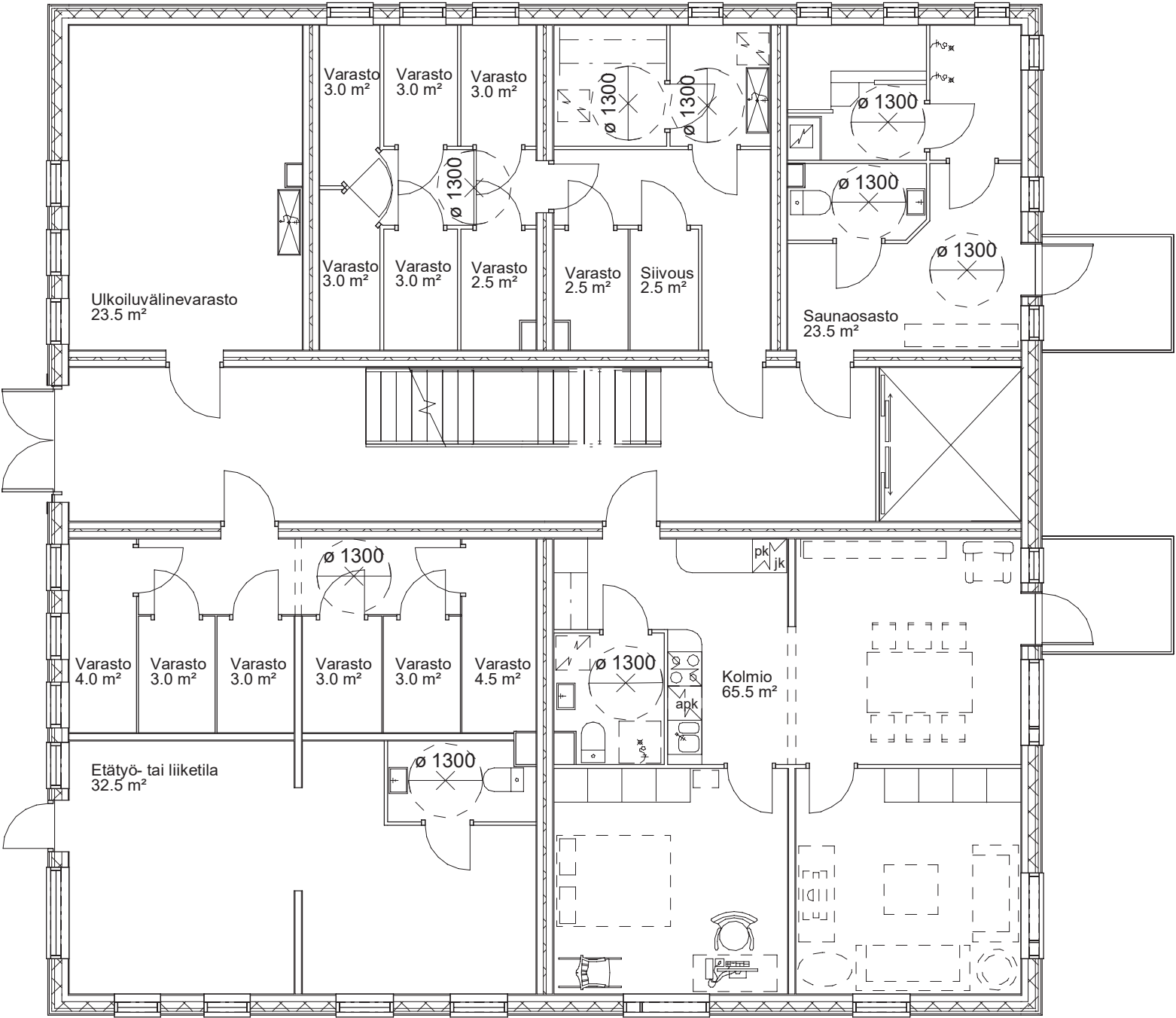




Julkisivu länteen 1:100

Tontille sijoitetaan asuntokohtaiset parkkipaikat kerrostalomassan taakse. Ajo tapahtuu tontin eteläpuolelta ja parkkialue on vajaa kolme metriä katutasoa alempana. Parkkialueen järjestely vaatii maanmuokkausta. Parkkialueen ja jokivarren väliin jää noin 25–45 m maata, joka on suunniteltu viheralueeksi. Viheralue on merkitty 3D-kuvissa keltavihreällä. Tällä alueella on kannattavaa jättää osaksi maisemaa parhaita puita alueen rehevästä kasvillisuudesta.

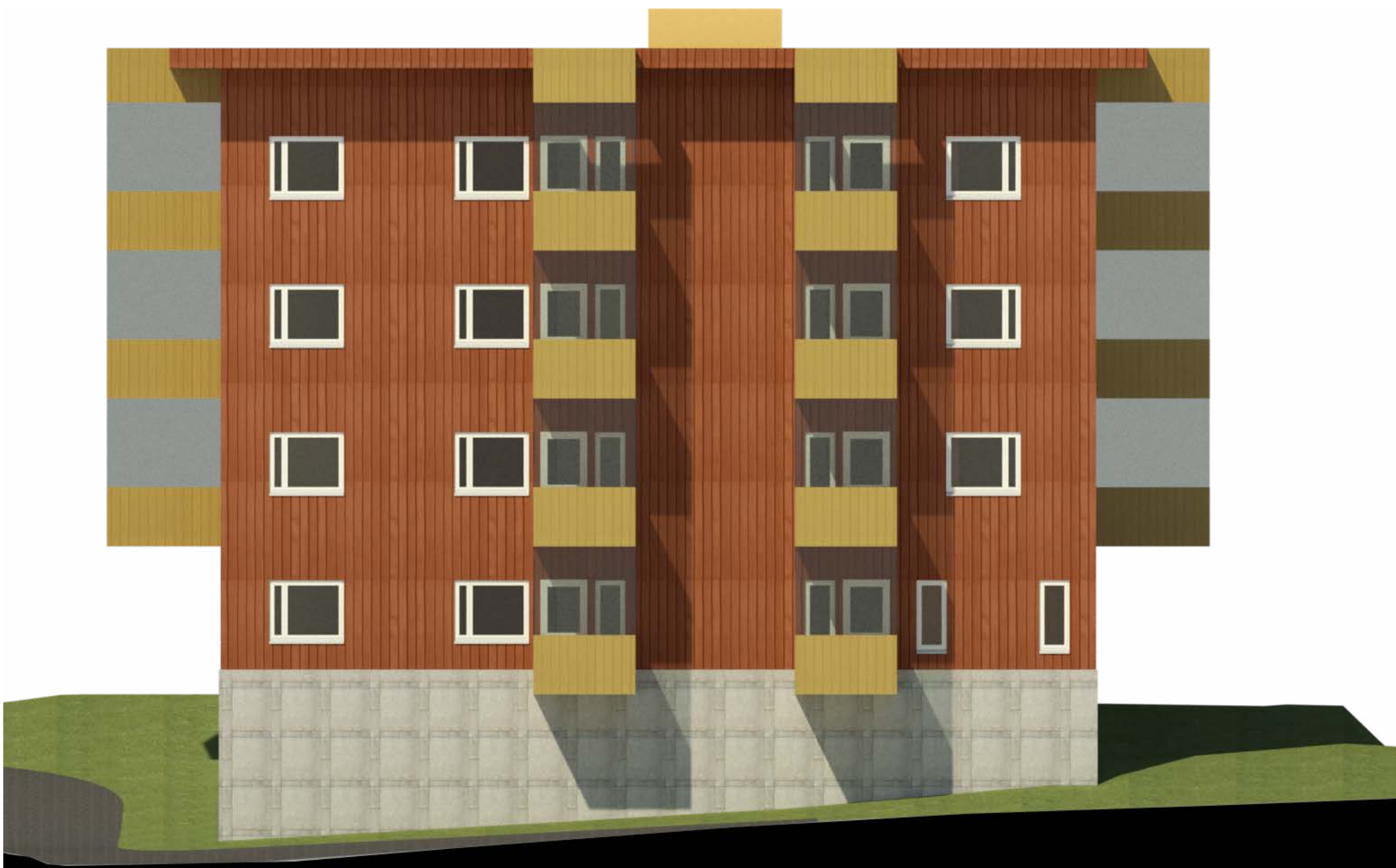
Rakennusten ulkoarkkitehtuuri on saanut vaikutteensa perinnerakentamisesta ja sen inhimillisistä punamulta- ja keltamultaväreistä. Ne viittaavat myös naapuritontilla olevaan vanhaan, punamultamaalattuun myllyyn. CLT-rakenteen painuminen on otettava huomioon pystylaudoituksessa painumisen mahdollistavilla saumoilla. Rakennuksia karakterisoivat leveät räystäät, jotka pidentävän puisen julkisivukerroksen elinkaarta.



1. kerros 1:100



Julkisivu etelään 1:100



Julkisivu itään 1:100



